

Ára (Bukarestben is) 5 lej.

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 52 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félfévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 130. szám

Hétfő, 1926. június 14

A magyar képviselők

és szenátorok rövid életrajzát adja mai számában a Brassói Lapok. Halvány fotográfiák alapján bemutatása azoknak a férfiaknak, akik arra vannak hivatva, hogy a magyarság ügyét a bukaresti parlamentben szolgálják. A bemutató kép még nem teljes, még vannak közlésre váró életrajzok, amínthogy a választás nyomán is lehetett volna több magyar képviselő és szenátor, de a bokrétaival így is meg lehetünk elégedve. Ha a holnap nagyobb célját nem érhetük el, a legnap szomorú szegénységét messze elhagytuk. Nem három választott magyar képviselőnk van immár, hanem tizenegy, s nem két választott magyar szenátor, hanem tizenegy. Egy kis különbség, amely választó tenger; két partja egyikén van a hatalmi erőszak, melynek ellenében még e néhány mandátumot is csak véres erőfeszítéssel lehetett kicsikarni, s a másikon az új kormányhoz kötött választási egyezség, mely lehetővé tette a magyarságnak immár számottevő képviselőtét.

Ez a számbeli erőgyarapodás egymában is nagy haladás és nagy érték. Mégis csak más képe lesz a bukaresti parlamentnek, ha abban a magyarságot egy tizenegy képviselőből és tizenegy szenátorból álló csoport reprezentálja, mely lyel bizonyos esetekben nagyjelentőségű tervek és határozatok sorsát lehet eldönteni, mintha mindössze két-három magyar szinte észrevétlenül, vagy bár előtérben, de erőteljesen és társtalanul keresi a magyar érdek védelmének a módját. A tehetetlenség fájdalma és az elszigeteltség keserősége támadt mindannyiszor a magyar lelkekben, valahányszor Sándor József, az egyetlen aktív magyar parlamenti képviselő hallatta szavát, minden bátorító, buzdító, támogató körus nélkül, közömbös vagy ellenséges világgal szemben. A teljes passzivitás az erőszak által teremtett ilyen helyzettel szemben sokkal becsesebbnek, hasznosabbnak, s hatásosabbnak bizonyult volna.

Es ha ma igen nagy értéket tulajdonítunk annak, hogy magyar képviselők és szenátorok erősen meggyarapodva lesznek a román törvényhozásban, még nagyobb a kielégülésünk azon, hogy a magyar nép választottai, akiknek szűkreszabott szerény életrajza is már biztató kilátást nyit meg, nemcsak megválasztottak, de jól is vannak megválasztva. Bizonyára nincs minden igazi, kiváló értéke a romániai magyar értelmiségnek ebben a képviselői és szenátori sorozatban, — szomorú is volna, ha beleférne — s bizonyára némely személycsere után a minőség még fokozható lett volna, de viszonylag egyénileg is olyan parlamenti képviselőket kaptunk, mely magyarságunk erkölcsi erejéhez, súlyához, jelen és jövő feladataihoz méltónak fog bizonylani.

Képviselőink és szenátoraink rendkívüli hivatal előtt állnak. A magyar nép

bátor, önértékes állhatatos szószólóinak kell lenniük, akik fajuk javát, igazságát, a legapróbb egyéni jusstól a legmagasabb nemzeti szempontig kiharcolni tartoznak. Bele kell mélyedniük a tervezett törvények és rendeletek utvesztőibe, hogy azokból a reánk veszedelmest elhárítsák, a kedvezőt előrejuttassák, s követelniük a mult minden igaztalanságának jóvátevést. Éber szemmel kell őrködniük a kormányzat és közigazgatás minden cselekvésén és szándékán, amí a magyarság erkölcsi, szellemi és gazdasági jólétét és biztonságát valamenyire is érinti, s egyetlen alkalmat sem szabad elmulasztaniuk, hogy a romániai magyar nemzet anyagi és lelki birtokállományát jogtalan betöréstől megvédelmezzék. Tárgyilagossáknak és emelkedett szelleműeknek kell lenniük, akik a román államiség iránt tartozó hűséget és tiszteletet törvényhozói tisztük alapforrásává tették és a magyarságért való minden szavukhoz és tettükhöz ebből a for-

rásból merítenek jogot, erőt, ihletet. A parlamentben kell képviselőinknek és szenátorainknak ország-világ előtt nyilvánvalóvá és vitathatatlaná tenniük, hogy a romániai magyarság nemzeti jogainak teljessége a román állam üdvére szolgál, s mikor minden erőnkkel a jogok teljességéért küzdünk, magának az államnak a javát is előmozdítjuk.

Erre a korszakos hivatásra való jogosultságot látjuk képviselőink és szenátoraink multjában, egyéniségében, tehetségében és abban a szellemben, mely lelkiüket eltölti, s mellyel a rájuk nézve egészen új, ma még idegen és nem is a legbiztosabb küzdőterre készülnek.

A Brassói Lapok által közölt életrajzokat maguk a magyar képviselők és szenátorok segítik kiegészíteni majd ezzel a történelmi megállapítással: Résztvettek a román parlamentben és népük és hazájuk javára hiven teljesítették kötelességüket.

A genfi támadás Bethlen felé fordította a világ rokonszenvét

A világlapok kivétel nélkül elítélik az inzultust — Kiadják-e a magyar hatóságoknak Justh Ivánt?

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az az aljas támadás, amelyet a párisi magyar köztársasági csoport főtárgyára követett el Bethlen István magyar miniszterelnök ellen a népszövetség épületében, mely és méltó felháborodást keltett mindenütt. Hiszen a támadás nem pusztán és nem főleg a miniszterelnök személyét érte, aki érthetően nem lehet rokonszenves a külföldön élő emigránsok között de érte elsősorban a magyar nemzetet, amelynek képviseletében a miniszterelnök Genfben tartózkodott, s érte másodsorban a népszövetséget, a melynek Bethlen miniszterelnök tagja, s amelynek exterritoriális épületében ez a támadás megtörtént. Justh Ivánt ebben a cselekedetében semmiesetre sem vezethették magasabbrendű indokok, de még ha ilyenek játszottak volna közre, még akkor sem menthető ez a lépés. Aljas elkeseredés volt az, amely Justh Ivánt elhatározására bírta. Látnia kellett, hogy a külföldön élő emigráció minden erőfeszítése, hogy a Bethlen vezetése alatt álló erős kormányzatot eltávolítsa, hiábavaló volt. Hiábavaló és eredménytelen volt az a nagyarányú Bethlenellenes propaganda, amelyet a Bécsben, Párisban és Svájcban élő emigránsok végső erejük megfeszítésével fejtettek ki, hogy a frankhamisítás ügyét kormánybuktatásra használhassák fel. Tehetetlen düh fogta el őket amiatt, hogy a Bethlen-kormány a világ közvéleménye előtt tisztán került ki az ügyből, s ezt a tehetetlen düh csak fokozta az a nagy és váratlan siker, amelyet Bethlen miniszterelnök ért el Genfben a magyarországi pénzügyi el-

lenőrzés megszüntetésével. Ez a tehetetlen düh, amely Justh Iván inzultusában robbant ki, pontosan az ellenkező hatást érte, mint amit elérni szeretett volna: a világ közvéleményének rokonszenve az inzultált miniszterelnök, s ennek személyn át sokat szenvedett magyar nép felé fordult. S a bűnös el fogja nyerni méltó büntetését.

Milyen büntetés vár a támadóra?

A szövetségtanács — mint egy berni távirat mondja — a Bethlen ellen elkövetett merényletet minden irányban megfogja vizsgálni. Még nincs döntés arra nézve, hogy a tettest milyen fórum elé állítsák. A genfi szövetségi ügyész már utasította a genfi állami főügyészt, hogy Justh helyezze előzetes letartóztatásba. A bűntény a szövetségi büntető törvénykönyv 43. szakasza alá esik, amely két évig terjedhető fogságot és kétezer frank pénzbüntetést ír elő.

A Journal de Genève szerint Bethlen inzultálójaival szemben háromféle képen járhatnak el. Vagy egyszerű polgárnak tekintik, aki Genf területén megütött valakit, s akkor a rendőrbíró ítélik. Ebben az esetben kisebb büntetés: bíróság és rendőri fogvatartás következhetik be. Vagy azt állapíthatják meg, hogy az inzultus idegen kormány fején esett, aki Svájcban területen kívülséget élvez, ez esetben a szövetséges bűntetőbíró ítélik, amely fogházbüntetésre

100 lej Zürichben nyitáskor
2.20 svájci frank

téssel sújtja. Vagy pedig — ez a harmadik eset — miután az inzultus extrajurisdikciós helyen esett, a területenkivüliség elvére hivatkozva, a népszövetségi illetékes szerv panaszt emelhet. Ebben

az esetben a magyar bíróság illetékes ítélkezni Justh, mint magyar állampolgár felett. A legvalószínűbb azonban, hogy az ügyet a szövetséges büntetőbíróság fogja tárgyalni.

nek a jelen magyar kormányzatról, a támadást semmisen igazolhatja.

A támadás ügye a magyar minisztertanácson

Tegnap délután a magyar kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen felháborodással tárgyalták az inzultus ügyét, szeretetéről, ragaszkodásáról biztosította a kormányelnöket, s leszögezte, hogy rajta keresztül az egész nemzetet inzultálták.

Ünnepélyes fogadtatás készül Bethlen számára Budapesten

Chamberlain aki tegnap a tanácsülésen volt elfoglalva, első titkára útján fejezte ki Bethlennek a merénylet feletti sajnálkozását és a miniszterelnök iránti rokonszenvét, majd letette névjegyét Bethlen szállodai lakásán.

Bethlen hazatérésére Budapesten ünnepélyes fogadtatást készítenek elő. A nemzeti egyesületek felvonulást terveztek, de tervükről lemondtak, mert felsőbb helyek véleménye az, hogy az egész nemzetet sérelmi érte, s nem lehet, hogy ezúttal egy bizonyos irányra szorítkozó egyesületek szerepeljenek.

Bethlent az egységes párt fogja fogadni. A nemzetgyűlés keddi ülésén valószínűleg Bethlen is, Bud is ismeretlik a genfi eseményeket, utána pedig a pártvezérek szólalnak fel.

A politikusok és a lapok ma is felháborodással nyilatkoznak a merényletről. A szociáldemokratapárt vezetősége egy nyilatkozatban felháborodással ítéli el azt, s Andrássy Gyula is kijelenti, hogy Bethlenen keresztül az egész nemzetet megsértették.

Magyarország a merénylet kiadatását kéri

Az Esti Kurir jelentése szerint diplomáciai eljárás indul meg magyar részről Justh kiadatása iránt, akinek még néhány Magyarországon elkövetett bűne miatt is felelnie kell. A budapesti rendőrség egyben abban az irányban is kutat, vajjon Justhot nem irányították-e Budapestről vagy Bécsből.

A Magyarország tudósítójának illetékes informátor kijelentette, hogy a svájci törvények az ilyen támadást súlyosan büntetik. Ilyen eset a népszövetség tárgyalási rendjét súlyosan veszélyeztet, s ezeknek elébe kell vágni.

Fox vizsgálóbíró tegnap kihallgatta Bethlen miniszterelnök merényletét. Justh Iván nevére a lausannei főtörvényszék dönt. Majdnem kizártnak tartják, hogy az ügy a genfi esküdszék elé kerüljön. Erről csak akkor lehetne szó, ha a népszövetség hivatala feljelentést tesz azon a címen, hogy a támadás extrajurisdikciós helyen történt, ebben az esetben viszont esetleg a bűnös a magyar igazságszolgáltatás kezére kellene adni. A svájci jogászok szerint a támadó felett svájci bíróságnak kell ítélkeznie ama törvény alapján, amely alkalmat nyújt a külföldi hatóságoknak vagy idegen hivatalos tényezőknek Svájc területén hivatali ténykedésük közben.

A merénylet egyelőre a genfi rendőrprefektúra fogaázában marad.

Bethlen miniszterelnök Picot Albert genfi ügyvédet bízta meg jogi képviselésével. — Amikor a merénylet letartóztatták, sokféle propagandairatot és fogalmazványt találtak nála, Veér Imre aláírásával. Ezért kezdetben azt gondolta a rendőrség, hogy hamis nevet mondott be, s hogy azonos Veér Imrével. Kiderült azonban, hogy a tettest valóban Justh Ivánnak hívják. Megállapították, hogy a nagyváradi Justh kereskedőcsaládból származik, s semmiféle rokonságban sincs a neczpáli Justhokkal. Huszonhat éves négy polgárija van, családja már rég nem érintkezik vele. Dollár csalásért egy évi börtönrre ítélték, az ítélet után szökött Párisba.

Az egységes párt és a merénylet

Az egységes párt tegnap este értekezletet tartott Almásy László elnöklésével. Megjelentek Vass, Mayer, Rakovszky, Pesthy és gróf Csáky miniszterek, valamint a keresztény gazdasági pártból Huszár Károly. Vass miniszterelnökhelyettes beszélt, s hangoztatta, hogy a miniszterelnök a szanálás óta ártási áldozatokkal küzd az ország érdekében. (E kijelentésnél a párttagok felállva, hosszasan tüntetnek Bethlen mellett.)

— Most is kiment a miniszterelnök — folytatta Vass — a népszövetség elé bebizonyítani azt, hogy Magyarország teljesítette kötelességét, s áldozatokkal helyreállította a pénzügyi egyensúlyt. Egyes külföldi sajtói mindent elkövettek ennek a sikernek a megakadályozására. Ezek a várákázások mindenütt meghíusultak, a miniszterelnök mindent elért, amit elérni akart. Bethlent e nagy munkában érte inzultus, mely szimboluma akart lenni a rosszhiszeműségnek. A tettes az ugynevezett elnyomott magyaroknak képviselőjeként lépett fel, a külföld azonban ezúttal nem engedte félrevezetni magát, s a közvélemény a miniszterelnök felé fordult rokonszenvével. Az egységes párt és a gazdasági párt felháborodásának ad kifejezést.

Indítványozza ezután, hogy a párt jelenjék meg hétfőn a pályaudvaron

Bethlen miniszterelnök fogadtatására, ahol Kenéz Béla fogja üdvözölni.

A külföldi lapvélemények

A Wiener Allgemeine Zeitung tegnap cikket közöl »Justhifizierung« címen a genfi merényletről, amelyről azt írja, hogy az szégyenletes csínytevés és az uszító politika eltévelyedtségének eredménye.

A Taegliche Rundschau írja, hogy az ellenőrzést a magyar kívánságoknak megfelelően szüntették meg, ami Bethlennek határozott sikere, Franciaország és Csehország agitációjával szemben. A Bethlen elleni galád merénylet, amit a francia-cseh határtalan támadások követelménye, bizonyítéka annak a csalódásnak amelyet bizonyos körökben a magyar sikerek miatt éreznek.

A Neues Wiener Tagblatt írja, hogy Bethlen inzultálása nem érintheti az ő személyét. A cselekedet valamennyi kultúrterület szemében elítélendő.

A Chicago Tribune szerint, ha Justh büntetlen marad, ezzel súlyt ad azon szovjetvádnak, hogy a delegátusok Svájcban nincsenek biztonságban.

A Temps vezércikkben foglalkozik Bethlen inzultálásával, s megállapítja, hogy az csak árt annak az ügynek, amelyet szolgálni akart. Bármint véleked-

Két év óta a legszörnyűbb adóterror alatt

Az avasi járás főszolgabírája feljelentette az adópasát

A kormánynak erélyes kézzel rendezni kell az adózási anarchiát

SZATMAR. A Brassói Lapok tudósítójától. A liberális éra egyik legkeservesebb és leggyászosabb velejárója az a rettenetes adózási rendszer, helyesebben rendszertelenség volt, amely nemcsak új egzisztenciák kellekzését, új vállalkozások létesítését tette lehetetlenné, hanem meglévő komoly egzisztenciális bázisokat vitt a legteljesebb romlásba.

Mégunk szinte elképzelhetetlen volt a nyugati államokban meglévő ugynevezett adóterhek kifejlődése azért, mert az egész adózás nem alapult a normális biraképesség megállapításán, ötletszerűen a legtöbbszor elfogultság alapján, szimpatikus és kevésbé szimpatikus adóalanvok megkülönböztetésével szabták ki az állami terhekhez való hozzájárulás mértékét. A kisebbséghez tartozóknak nemcsak iskoláserelmék voltak, súlyosan hiányzott az adókövető bizottságok előtti jogegyenlőség is. Az adókövetők hiányzott a józan mérlegelés akarata és legtöbbször a képessége is.

Ezek azonban még a kevésbé rossz esetek, de igen gyakran előfordult, hogy az adóközvegek súlyos, külön, egyéni adózással használták fel a pozícióikat, és az adófizetők, ha megszabadultak az indokolatlan állami tehertől, azt a »kegyet« más módon kellett megfizetni.

Egy ilyen kelevény fakadt most fel Szatmar megye két járásában: a színerváraljai és avasi járásokban. Ez a két járás tartozik Stanescu Gheorghe adóellenőr felügyelete alá és most egy derék és puritán főszolgabíró jóvoltából felszínre kerültek e járasok megkínzott lakosságának adókinjai.

Stanescu ellenőr két év óta valóságos kizsárolta azokat, akikhez valamilyen módon hozzáférhetett. Az üldözött emberek mukkanni sem mertek, mert alaposan félhettek a nagy adódespota bosszujától.

Nemrégiben Cozma György főszolgabíró került az avasi járás élére, aki kihirdette, hogy nem tűr visszaélést és korrupciót, akinek panasa van, bátran forduljon hozzá. Közbejött az Averescu-kormány, amelynek exponensei szintén új kormányzati szellemről és tiszta közéletéről beszéltek a népnek.

Egy szép napon tömegesen keresték fel Cozma főszolgabíró és feltárták két

esztendő szenvedéseiket. A főbíró írásba foglalta a panaszokat, amelyek hajmeresztő adatokat tartalmaznak ahhoz, hogy miként értelmezte Stanescu a hivatalos hatalmat.

A főszolgabíró pontos listát állított össze arról, hogy az adóellenőr kitől mennyit követelt és szedett fel azért, hogy az egekbe ne emelje az adóját. Két éven keresztül ugyanis ő volt az adókövető bizottság elnöke is, mindkét járásban.

Ha valaki megtagadta a fizetést, annak képtelen összeg után kellett adót fizetni. Volt olyan, aki az előző évben csak 3 ezer lei után fizetett adót, a második évben már 20 ezer lei után kellett fizetnie. A keresztyéneknek időközönként leakasztotta az italmérési engedélyt és csak két ezer lei lefizetése ellenében volt hajlandó visszaadni. Egyik színerváraljai nagykereskedő 5 millió vagyon után annyi adót fizetett, mint egy kányaházai kiskereskedő, akinek üzletében sohasem volt több 3 ezer lei értékű áruval.

Ilyen és ehhez hasonló adatok tömegével vannak a főszolgabíró jelentésében és most a két járás közönsége nehezen várja, hogy mikor szabadul meg nyomorgatójától.

Ez az eset, amely bizonyára nem egyedülálló, csak halvány ílusztráció a nagy adózsungelről, amelyben az új kormány-nak rövidesen és radikális kézzel kell rendet csinálni. Iszonyu igazságtalanságok voltak eddig az adózás terén. Kisbirtokosok és általában a kis egzisztenciák elviselhetetlen terhek alatt nyögnek és nyoma sincs annak az arányosságának, amelyen ma minden modern állam adózási rendszere nyugszik.

Ha könnyen és jól akar megtanulni románul, rendelje meg a most megjelent Dr. D á v i d G y ö r g y-féle román nyelvtan és gyakorló-könyvet. Ara 80. lej. Hozzávaló nagy szótár Román-magyar és magyar-román rész együtt, egész vászon kötésben 180. lej. Brassói Lapok Könyvosztálya kiadása.

„Ezekután szó sem lehet Gyulafehérvárról...”

Vita egy nemzetipárti képviselővel — „Az önök bőrére fogunk megegyezést kötni” — Miért izgatja a kedélyeket a nemzetipárt?

Megegyezés előtt a nemzetipárt és a liberálisok?

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A politikai események középpontjában még mindig Vajda-Vojvoda Sándor vezércikke áll. Még azok is, akik hűzömbösen haladnak el a politika legkiméletlenebb és legridegebb fordulata mellett, ámútan figyelik azt a demagógikus, szinte azt mondtuk, véres uszítást, amit a volt miniszterelnök a Pátriának hasábjain oly fejlett stílértékkel produkált.

Kellemes mosolyok és kellemetlen kérdések

A Patria Deák Ferenc-uccai helyiségében dr. Dan Sever kolozsvári képviselő, a Nemzeti Párt főtájkára fogad. Rokonszenves, erősen művelt politikus, aki a kisebbségi kérdéssről valótt felfogásait nem egy konciliáns nyilatkozatban fejtette ki — a választások előtt. Ebből a szempontból kétségtelenül a Nemzeti Párt szélső jobbszárnyához tartozik.

Nos, annál jobb! Lássunk hát egy megértő, európai vízekben evező közéleti férfit! Ésszerűbb és célszerűbb, ha a türelmi politika híveit szólaltatjuk meg, különösen most, mikor a levegő amúgy is az izgalmak és gyűlölködések puskaporától terhes. A gyűlésterem elnöki asztalánál szembeülünk egymással, barátságosan elmosolyodunk és ebben a kellemes hangulatban felteszem az első kellemetlen kérdést:

— Mi indította Vajda Sándort arra, hogy éppen a sajnálatos hunyadi események kapcsán foglaljon el oly éles kritikai álláspontot a magyarsággal szemben?

— Azt akarja kérdezni, hogy mi volt az oka ennek az erős kirohanásnak?

— Igen, jobb, ha ilyen nyíltan fogalmazzuk meg a kérdést.

— Már a mezőgazdasági kamarai választások alkalmával is kiélesedtek az ellentétek az erdélyi románok és magyarság között. Már akkor felhívtuk a magyarság figyelmét arra, hogy bármennyire is méltányoljuk is a kisebbségek szorongatott helyzetét, mégsem nézhetjük türelmesen azt, hogy a magyarság eszközü adja magát a reakciós kormány kezébe egyrészt a demokrácia, másrészt a speciális erdélyi rezisztencia letörésére. Am akkoriban sikerült elkerülni a komolyabb összeütközést, mert több erdélyi megyében a magyarok a Nemzeti Párt listáján is elfogadták a jelöltséget.

Önök felelősek!

— Azonban a legutóbbi választásokon a magyarság teljes szolidaritást vállalt s közlelési kísérleteinket visszautasította. Ezzel a ténykedésével a reakció s az erdélyi Nemzeti Párt letörését szándékozó Néppárt győzelmét döntő mértékben előmozdította. Ezek után lehetetlen volt az ellentéteket kiküszöbölni. Sajnos, a román és a magyar földművesek békés együttélése még a legátavolabb eső falvakban sem biztosítható tovább. Bármennyire szeretnénk, lehetetlen lesz az erdélyi román néppel elhítni, hogy türelmemmel kell elviselnie az új ütések is. A magyarság nem akart velünk osztozkodni a reakció ellen vívott harcunkban... Ezek után nem követelheti tőlünk senki, hogy mi rokonszenvvel tekintsünk a magyarság felé. Azon sem kell majd csodálkozni senkinek, ha a Nemzeti Párt kormányrajutása esetén nem tudja fékmentartani a sovíniszta áramlatokat.

— Ezzel kell megmagyarázni azt, hogy a Nemzeti Párt és a párt vezetői éppen olyan mértékben társzik felelőssé a magyarságot, mint Gogáékat az ország újjászülése érdekében vívott harcok sikertelenségéért. A hunyadi esetet mi úgy tekintjük, mint a mai rendszer természetes jelenségét. Aki ezt a rendszert támogatja, részes a jelenségek előidézésében is.

Liberális-nacionalista egyezkedések

— Képviselő ur őszintén előadta a mondanivalóját! Legjobb, ha kérdéseimet én is teljesen őszintén leszem fel. Vajda cikkét

magyar körökben úgy itélik meg, hogy az egy tipikusan demagógikus, alaptalan támadás. Valóban ez a cikk alkalmas arra, hogy forradalmi erővel robbantsa ki a kisebb értelmiségű tömegek indulatait. Egy ilyen forradalmi írásmű nagy felelősséggel jár... és sok tárgyi alapjának kell lenni. Az, amit képviselő ur előadott, még nem okolja meg Vajda Sándor támadását!

— Dehogy! Mi az elmult hat vagy hét esztendő alatt sokszor megalkudhattunk volna a magyarság bőrére. De sohasem tettük ezt. Ellenben önök most a mi bőrünkre alkudtak meg. A mi szempontunkból ezzel minden ódiomot a maguk vállára vettek. Mit gondol, mi következik akkor, ha mi lerülünk kormányra? Pedig ez nem egy lehetetlen feltevés, sőt, egészen valószínű politikai lehetőség. Köztudomású, hogy a liberálisokká tárgyalásokat folytatunk. Oszre könnyen létrejöhet a megállapodás s akkor a kormány zás sorsa máris elintéztett kérdés.

Ki kell jelentenem, hogybármelyik párttal is jöjjön létre kooperáció, a fizető fél minden esetben a magyarság lesz. A kisebbségi kérdésben nem lesznek továbbra aggályaink, melyek visszatartatnának bennünket.

A nemzetipárt bőrére és a magyarság bőrére

— Ha megengedi, képviselő ur, válaszolok... Nem tudom, miképpen méltóztatik azt érteni, hogy a magyarság a Nemzeti Párt bőrére alkudott meg? A magyarság meg egyezést kötött a kormánnyal, mely megegyezést biztosítja minimális jogaink egy minimális érvényesülését. Pillanatra felocsudhattunk a rettenetes leköltötségből. Kaptunk holmi nyelvi engedményeket, kulturális könnyítéseket s néhány helyet a parlamentben, hogy harcolhassunk kívánságainkért. Ugyancsak kevés. De több, mintha ezt az egyezséget len

csináltuk volna. On üzléről beszél s ugyanakkor kijelenti, hogy a Nemzeti Párt és a liberálisok között tárgyalások folynak. Hiszen önök éveken át a legkiméletlenebb harcot folytatták Brálianuék ellen s apjaik még most is hemzsegnek a »fanarióta« s egyéb kifejezésektől, melyekkel a párt vezetői éppen a liberális korifeusokat ajándékozták meg.

Ugy látszik, a politika a megalkuvások tudománya. De különösen az kell legyen a magyarság részére, mely éltéért folytat ön védelmi harcot.

— De ha a magyarság velünk jön, egészen más lett volna a választási eredmény!

Programmszerű izgatás

— Ezt képviselő ur sem hiheti komolyan. Nem éljük az eszmei küzdelmek idejét. Egyébként is, a Magyar Pártnak nem távoli véletlenekkel, hanem reális lehetőségekkel kellett számolni. Nátunk nem pártpolitikáról, hanem népi érdekről volt szó. Bizonyítja, hogy nem oszlottunk meg. Mindenki tudta, hogy nemcsak önmagáról, hanem gyermekeiről s azok gyermekeiről dönt!

— A románság hangulata végzetesen a magyarság ellen fordult. Gyulafehérvárról ezek után szó sem lehet.

— Nekünk úgy tetszik, hogy a Nemzeti Párt programmszerűen feszíti a kedélyeket. A párt lapjai egyszerre és uni sono kezdték az izgatást. Pedig önöknek sem lehet kellemes, ha odáig feszítik a hurokat, hogy a románság és a magyarság közé áthidalhatatlan ék verődik. Hiszen számolnak azzal, hogy még kormányra jönnek. A mai Európában a kisebbségi kérdést nem lehet sovíniszta szólamokkal elintézni.

— Álláspontunk az, hogy a kezdeményezésnek a Magyar Párt részéről kell jönni. Ezt hangsúlyozom, önöknek kell hozzánk fordulni.

— Ez igazán nem lehet probléma. A magyarság ügye nyitott. A magyarság csak kaphat, nem adhat. Ha arra kerül a sor, bizonyára önöktől is fog kérni. Hiszen egyebe sincs, csak kérnivalója...

Eddig tartott a mérsékelt politikussá a beszélgetés. Vigasztalan helyzet, ha így néz ki az ellenzék türelmi oldala, a konciliáns, megértő csoport, mely a magyarság bőrére óhajt érvényesülési politikát csinálni. Tulbecsülnek bennünket. Féltő, hogy rossz sikerül majd az az üzlet.

Szó sem lehet az agrártörvény revíziójáról — mondja Garoflid miniszter

A telepesek Geniben elvesztették pörüket, tehát végrehajtják az agrártörvényt

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délután Garoflid földművelésügyi miniszter az Asztoria szálló hajójában fogadta a Brassói Lapok munkatársát és a fontosabb agrárkérdésekben a következő nyilatkozatot tette:

Első kérdésünk az volt, hogy mi lesz az agrártörvénnyel és várható-e revízió e téren?

A kormány minden igyekezetével azon lesz — felelte a miniszter — hogy az agrártörvényt, amit az első Avarescu kormány alkotott meg, hogy az igényjogosultak véglegesen birtokbavehessék a jogos földet. Beszarabiában már egy évvel ezelőtt befejezték a reform végrehajtását. Óromániában is végleges rendezés előtt áll a dolog, csupán Erdélyben és a Bánságban halad rendkívül lassan a kisajátítási eljárás, annyira, hogy szinte ritka az olyan község, ahol az igénylők véglegesen birtokba vehették volna a földet. Felemlítem például, hogy a Kolozsmegyében egyetlen község van, ahol a földet véglegesen kiosztották. Ezen a helyzeten mindenképpen segíteni kell és én azon leszek, hogy az egész földreform ügy végre le kerüljön napirendről.

Arról mindenesetre gondoskodni fogok, hogy az eddigi visszahátréásokat jóvátegyük. Egyben azonban kijelentem azt is, hogy

az agrártörvény revíziójáról szó sem lehet.

A törvényt a jelenlegi formájában fogjuk alkalmazni.

Mi lesz a magyar telepesekkel? — vettük fel a kérdést.

A telepesek Geniben elvesztették a pörüket, szóli a miniszter. Következőképp

pen az agrártörvényt végre fogjuk hajtani. Mi lesz a kolozsvári kiscgazdák agrárséremlével?

A kérdésre nem adhatok végleges választ, felelt Garoflid. Jelzem azonban azt, hogy a kóstati gazdák ügyében lehetséges kedvező megoldás.

Azután elmondotta még a miniszter, hogy a Magyar Párt és a kormány bukaresti tárgyalásain agrárügyek nem merültek fel.

Kétségtelen azonban, hogy Garoflid ezt a nagyobb birtoklgyekre értette, mert közismert tény, hogy a Magyar Párt a kiscgazdák ügyében minden tőle telhetőt meg tett.

Azután előadta Garoflid, hogy az ország idei termése kitűnő lesz, főképpen Beszarabiában. Előzetes számítás szerint 70 ezer vagon gabonát fog az ország exportálni, amitől nemcsak a lej feljavítása, hanem a lej stabilizációja is várható.

Az exportot a kormány úgy fogja elősegíteni, hogy csökkenteni fogja a vámtételeket.

Egyébként Garoflid miniszter ma délután Bonczhidára utazott, ahol megtekintette az ottani lényegestő telepet. Kijelentette, hogy a kormány szándékában áll Kolozsvár közelében állandóítani a léversenyeket.

Az alsószerki léversenyek különben ma délután kezdődnek s azokat a miniszter is megtekintti.

Rombolnak a fasiszták

Rómából jelentik. A fasiszták tegnap bontották a milánói Avanti szerkesztőségét, ahol a berendezést összevagdalták.

Lindeneck megdöntötte a koplalás világrekordját

Ötven napi és hat órai koplalás után a Liget-szanatóriumba szállították A koplalással összesen száznyolcvanmillió magyar koronát keresett

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lindeneck György, ma már a koplalás világrekordere, befejezte koplalását az Angol-parkban. Hordágyra tették a legyengült koplalót, s egy öttágu női jazzband frissen hangszerelt Beethoven gyászindulójára lassu, ünnepélyes menetben megindult két mentőalkalmazott a hordággal. A hordágyon a művész fekszik, a világbajnok: Georg Lindeneck művész, kereskedősegéd, »hírlapíró«, a »Heine-Mensch« című regény szerzője s egyúttal a világkoplalás nagymestere, aki

Tizenegy óra helyett tíz órára tűzte ki újabb az impresszárió a koplalás abbahagyását, mert a művész már rossz bőrben volt. Mozdulni sem bírt, pulzusa alig 60 körül járt. Pontban tíz órakor megszólaltak az összes felállított zenekarok, s letörték a pecsétet a koplaló üvegalkitájáról. Elsőnek a kalitkába az impresszárió lépett be, kezében egy pohár langyos tejjel és hat darab piskótával.

Lindeneck nem bírta megfogni tejes poharat, mire az impresszárió kanálként töltögette a tejet Lindeneckbe, majd piskótát mártogatott a tejbe, s azzal táplálta a koplaló művészt. Körülbelül fél óra hosszat tartott, míg az első pohár langyos tejet kiittatták vele.

— Akar vizet? — kérdezték.

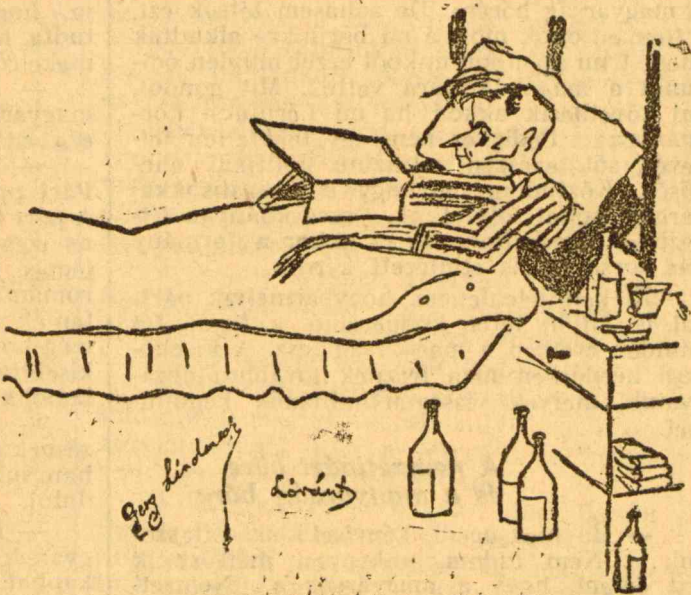
Igent intett a fejével, aztán adtak neki egy pohár Selters-vizet.

— Pfuj! — mondotta, szegény, aki ötven napon át egyebet se ivott Selters víznél. — Tiszta vizet adjanak, rendeset! — s földhöz vágta a poharat.

Ezután mentőautón a ligeti-szanatóriumba szállították. Itt azonnal Röntgenfelvételeket vettek róla, s megállapították, hogy a néhány csepp olajon, amit koplalás közben bevett, tényleg semmi sincs a gyomrában. Megállapították Lindeneck nyilatko-

zati alapján, hogy a koplaláshoz nem is annyira fizikai, mint inkább lelki erő szükséges.

Lindeneck az ötven nap alatt körülbelül száznyolcvan millió magyar koronát keresett. Egyben táviratilag meghívták Amerikába, ahol ötezer dollár jutalmat kap, ha az amerikai bajnoki koplalóversenyben részt vesz, még tízenégy bajnokkal egyetemben.

Lindeneck, a koplaló művész, a koplalás utolsó napján.

A Vatikán szabad utat kap a tengerig és újra szuverén pápai állammá alakul

Mussolini kibékíti Olaszországot a pápával — A Szentszék Rómát magának követeli

BECS. (A Brassói Lapok bécsi szerkesztőségétől.) Mussolini ismét új világpolitikai szenzációt készít elő, amint a Brassói Lapok bécsi szerkesztősége feltétlenül beavatott forrásból értesül. Mussolini ki akarja békíteni az olasz államot a Vatikánnal és ezért revízió alá akarja venni a hivatalos Olaszországnak a Vatikánnal szemben való eddigi magatartását.

A pápák 1870-től, amióta az olasz állam Rómát birtokába vette, önkéntes fogolyként élnek a Vatikánban, hogy ilyen módon tüntessenek a Szentszékkel szemben elkövetett »jograblás« ellen. Azóta a Vatikán és a Quirinal állandóan hadilábon állanak. Két év előtt Mussolini és a Vatikán között béketárgyalások indultak meg, ezek azonban csakhamar megheiusultak, mivel a Szentszék azt követelte, hogy Róma, Olaszország fővárosa a Vatikán kizárólagos fennhatósága alá helyeztessék. Ezt a követelést az olasz kormány természetesen elutasította, mire Gasparri bíboros, a Szentszék államtitkára azt az ajánlatot tette, hogy csak Róma néhány épületét helyezték a Szent

szék fennhatósága alá, Róma többi részeiért azonban az olasz királyság váltogatást fizessen. Mussolini ezt a javaslatot is visszautasította, mire a tárgyalások végleg megszakadtak.

Miként mostan a Brassói Lapok bécsi szerkesztősége diplomáciai forrásból értesül, Mussolini néhány nap előtt újabb kísérletet tett a béke megteremtésére és a következő ajánlattal fordult a Vatikánhoz. Az olasz királyság hajlandó megengedni a Vatikánnak átengedni. Ez a sáv a Vatikán falainál kezdődne és Rómán keresztül Civita-Vecchia-ig terjedne. Ezáltal a Szentszék szabad utat nyerne a tengerig.

Mussolini részletes tervet terjesztett a Vatikán elé a technikai megoldásról. Habár a Szentszék egyelőre kevésnek tartja Mussolini engedményeit, diplomáciai körökben biztosra veszik, hogy a tárgyalások ezúttal eredménnyel fognak járni és Mussolini az általa kijelölt területen a vázolt módon visszaállítja a régi szuverén pápai államot.

Hirdessen a Brassói Lapokban

Megkerült a csolti jegyző

Elkeseredésében a teknőkészítő cigányok közé állott

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány héttel ezelőtt megírta a Brassói Lapok, hogy Lusztig József csolti jegyző gyanús körülmények között eltűnt.

Lusztigot mindenki kötelességtudó jegyzőnek ismerték, akít nagyon elkeserített a többi áthelyezése. Hét év alatt ez volt a tizenharmadik áthelyezése. Nem esoda, hogy ezt nagyon felfűre vette az elkeseredett jegyző, s egy szép napon kirakott zsebéből minden írást és pénzt és családjától el sem búcsúzva, eltávozott hazulról. Azóta nyoma veszett. Hozzá tartozói már letették minden reményről, hogy megtalálják. Feltételei iró-davizsgálat alkalmával semmiféle szabálytalanságot nem találtak a jegyző irodájában.

A napokban történt, hogy egy cigányasszony titokban érdekes hírt mondott el egy bizalmasának. Nemsokára feluszerelte beszéltek, hogy Lusztig József jegyző erdőszádján, a cigányok között tartózkodik egy erdőben, s velük együtt teknőkészítéssel foglalkozik. Hirsch nevű körösmáros elindult az erdőbe, hogy Lusztigot fölkeresse. A cigányok megmutatták azt a földbe vást putit, amelyben Lusztig lakott. S valóban ott találta. A jegyző szótlanul követte Hirschet, aki szekérrel jött utána, hogy hazaszállítsa. Otthon felesége és gyermekei sírva borultak a nyakába.

Lusztig másnap töredelmes vallomást tett s elmondta a főszolgabírónak, hogy a folytonos áthelyezés végleg elkeserítette őt. Beszéde közben többször sírógörcsöt kapott.

— Menekülni akartam a gondok és bajok elől, s beálltam a cigányok közé, ahol nehéz famunkát végeztem, s ez némileg elfeledtette keserűségemet. Csak a családom után vágytam erősen.

Lusztig azt is elmondta, hogy a cigányoktól titoktartást kért. Meg is ígérték, hogy nem árulják el holtétét.

Mivel a jegyző megfogadta főszolgabírójának, hogy végkép letesz a szőlőkről, felettes hatósága viszont megígérte, hogy most már nem helyezik át Csoltól, nyugodtan dolgozhatik tovább.

Kommunisták véres tüntetése Prágában

PRÁGA. A kommunisták tegnap megtartották bejelentett tüntetésüket az agrárvármók ellen. A beszédek után felvonulást kíséreltek meg, de a menet összeütközött a rendőrséggel. Az utcai harcban több tüntető és rendőr megsebesült. A rendet csak este állították helyre. Ötven kommunistát letartóztattak.

Anglia tiltakozó jegyzéket küldött Szovjetországnak

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint Anglia a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tiltakozó jegyzéket küldött Moszkvába Anglia belügyeibe való beavatkozás miatt. Beigazolódott, ugyanis, hogy a nagy angolai sztrájk idején a szovjetkormány a szakszervezeti kongresszusnak pénzt küldött.

Rendkívül
érdekesítő detektív regényt közöl a

Detektív Sorozat

legújabb (14.) száma:

Richard Landford:

Amig az álarc lehull

Szerelem, leányrablás, titokzatos bonyodalom és frappáns kibontakozás.

Ára csak 15 lej.

Kapható a „Brassói Lapok” minden árusítójánál.

Mindenki féljeggyel utazhat Budapestre.

Felvilágosítást ad a Brassói Lapok kiadóhivatala.

Isola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școlă - BCU Cluj

A romániai magyarság parlamenti harcosai

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kétségtelen, hogy a Magyar Párt képviselői és szenátori listája különösen azok számára, aki csak távolról, legjobb esetben az újságok hasábjain át figyelik az eseményeket és a közélet embereit, nagy meglepetéseket jelentett. A lista egy csomó olyan nevet vetett fel, amelyek a tömegek számára teljesen ismeretlenek voltak, vagy legfeljebb néhanapján szerepeltek a nyilvánosság porondján. Pedig ezek az ismeretlenek éppen azok, akikről beavatottak a leghevesebb tevékenységet várják a parlament frontján: ők a szakértők, gazdasági és jogi előharcosok, akiknek rejtett képességei eddig csak a beavatottak előtt voltak ismereteselek.

Alább közöljük a Magyar Párt mandátumainak rövid önéletrajzeit. Ez az autobiográfia-sorozat még nem teljes, a hiányzókat a beérkezés sorrendjében közöljük, amint az afantiak is a beérkezés sorrendjében nyertek elhelyezést.

Ezen nyilatkozatok megkülönböztetett figyelemre tarthatnak igényt, először is, mert még a legszárazabb önéletrajzokból is életrajzi színekkel bontakozik ki a nyilatkozó egyénisége, másodsor azért, mert hivatva vannak arra, hogy a magyarság széles rétegeivel legalább főbb vonásokban tegyék ismertté azokat, akik eddig csak szűk körben csillogtatták kiváló képességeiket.

Gróf Bethlen György

született Kolozsvárt 1888. szeptember 23-án. Ev. ref. vallású, apja gróf Bethlen Ödön, anyja báró Wesselényi Sarolta. A gimnázium nyolc osztályát a budapesti magyar kir. Ferencz József nevelőintézetben (II. ker. kath. főgimnázium) az 1898—1906 években jelesen érettségizve végezte. A pozsonyi kir. jogakadémián 1906-tól 1908-ig hallgatott jogot, majd tanulmányait a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen folytatta, ahol megszerzte az államtudományi tudóságot. Az 1908-1911 években a kolozsvári királyi gazdasági akadémián jeles oklevelet szerzett.

Császári és királyi kamarás. Tulajdonosa az elsőosztályú vitézségi éremnek, a bronz vitézségi éremnek, a Károly csapatkeresztnek a porosz hadi érdeméremnek. A világháború alatt hadiönkéntesként, mint csász. és kir. 2. huszárezred hadnagya, az orosz és erdélyi fronton szolgált.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke (1916), a kolozsvári Református kollégium főgondnoka (1921), Kolozsmegye törvényhatóság bizottságának és állandó választmányának rendes tagja (1913); a megyei közéletben élénk szerepet játszott.

Mezőgazdasági, agrárpolitikai, politikai cikkeit számos erdélyi napilapban, szaklapban és folyóiratban jelentek meg. Különösen az erdélyi agrárreformmal foglalkozott bővebben. A pozsonyi jogakadémián pályanyertes műve, mely nyomtatásban is megjelent: „Választási rendszerek” (Budapest 1905).

A Magyar Szövetség működésében kezdetől fogva résztvevő, ugyancsak a Magyar Párt működésében is, melynek 1924 óta alelnöke, az Ugron István lemondása óta pedig, tehát 1926. április havától helyettes elnöke. Udvarhelymegye magyarpárti kamarai képviselője.

Dr. Tornyai Gyula

csikvéri ügyvéd, temesi szenátor.
— Iskolai tanulmányaimból öt évet a balasszállási román gimnáziumban végeztem. Csákván már huszonnegyedik éve vagyok ügyvéd. Az emlékeztető Levente-perben a hadbíróskodás én láttam el a védelemet. Az erdélyi magyar telepesek ügyében kifejezett tevékenységem meglehetősen ismert, de meg kell jegyezni, hogy a román sajtó egy részében az emiatt újabban feléledt érzékenységre tendenciózus. Annak idején háromszor jártam a földművelésügyi miniszterhez a feladványokat ugyancsak a földművelésügyi miniszterre adtam be. De semmi sem járt sikerrel. A végső kényszerűség szorított végül arra, hogy a liberális kormány jogtanácsintézkedései ellen panaszokat éljek Genfben is.

Dr. Párecz Béla

ügyvéd, aradi képviselő.
— Születtem 1873-ban. 1899 óta Aradon

vagyok ügyvéd. 1909-től 1914-ig helyettes elnöke, 1914-től 1919-ig elnöke voltam az ügyvédi kamarának s így én voltam az ügyvédi kamara utolsó magyar elnöke.

— 1910-től 1919-ig tagja voltam Arad város törvényhatósági és közigazgatási bizottságának. 1926. februárjában, mint a Magyar Párt jelöltjét, beválasztották a közéleti tanácsba.

— Egyébként különböző budapesti lapokba számos jogtudományi szakcikket, aradi lapokban pedig politikai vezércikkeket írtam. Politikai működésem a helyi szervezetekben való ténykedésben merült ki.

Laár Ferenc

parajdi református lelkész, udvarhelyi képviselő.

— A Szolnok-Doboka megyei Sóbereken születtem. 42 éves vagyok. A parajdi lelkézi tisztelet 17 éve töltöm be.

— Az 1919-i sovídéki felkeléskor román nyelvtudásomat eredménnyel használtam fel híveim kiszabadítására, ezzel keltettem fel a magyarság vezetőinek figyelmét. Egyebekben a magyarság sérelmeit szűk körben mindig szóvá tettem, az iskolákért békés nyugalmamat áldoztam fel s az igazság erejébe vetett fanatikus hilem átsegített a kellemetlenségek áradatán.

— Politikai sikerekre nem aspiráltam, érzem a felelősséget, melyet népemnek tartozom. Látom az isteni gondviselés bölcs munkáját életem eseményeiben.

— A naszói liceumban kellett tanulnom, hogy most a magyarság szószólója lehessen. Érettségét a nagyenyedi Bethlen-kollégiumban 1904-ben szereztem. A teológiát Kolozsváron végeztem. Isten után szegény szüleimnek köszönhetek a legtöbbet, kik csekély állami erdőőri fizetésükből sok nélkülözés között tanították négy gyermeküket.

Gyárfás Elemér

csikmegyei szenátornak a budapesti Magyar Párt 1925. évkönyvében megjelent önéletrajza.

Edesatyám 42 éves volt, mikor 1884-ben születtem. Addig borzasi ősi birtokunkat kezeltük. A nagy Bethlen Gábornak, az Emke alapítójának kérésére főszolgabírói állást vállaltam 1884-ben. Huszonöt évig állott Küküllő megye hosszúaszói járásának élén. A járás többségében román és szász nemzetiségű. Atyám nagy tapintattal és körültekintő méltanyossággal vezette járását, úgy, hogy soha nemzetiségi ellentét ott fejt fel nem ütött. Ma is magyarok, szászok és románok egyaránt áldják emlékét. Szebenben jártam magyar gimnáziumba. Szász és román családoknál laktam s benyomásokra fogékony lélekkel ismerkedtem meg a két testvérem belső életével. Tizenöt éves koromban küldtem be az első cikkem egyik budapesti napilapnak. Átfésülte, de elköszölte. Mint gimnazista, azután is küldöztem budapesti és kolozsvári lapoknak tudósításokat, tárcákat és egy-két politikai ízü cikket is — álnév alatt. Tiszteletpéldányt kaptam érte s erre nagyon büszke voltam. Kolozsvárt és Budapesten hallgattam jogot. Egy tanévet a párisi egyetemen töltöttem. Ekkor már önálló tanulmányaim is jelentek meg budapesti folyóiratokban s emellett napilapoknak is állandóan dolgoztam. Párisban előadást tartottam — az erdélyi katolikus státusról. Akkor még csak sejtettem, hogy mennyire fontos és értékes intézményünk ez nekünk s mennyire össze fogok majd vele forrni. Az egyetemi ifjúsági mozgalmakban Kolozsvárt és Budapesten is élénk részt vettem. Megjártam Románt, Münchent, Londont, Konstantinápolyt, beutaztam kétszer is Romániát, jártam a román dunai és tengeri kikötőkben s a csángó falvakban. Nagy ambícióval készültem a királygyűrűre, de második szigorlatomon politikából nem tudtam kitüntetésre felelni s ez keresztül huzta 12 évi álmaimat. Bécsben voltam huszáronkéntes 1906-ban. Evtársaim közül elsőnek tettem ügyvédi vizsgát 1909-ben s utána nyomban megnősültem. Azóta borzasi birtokomon élek. A háború előtt szerkesztettem helyi lapot, dolgoztam napilapokban és folyóiratokban; néhány önálló dolgom is jelent meg. Három évet — harmincöt keserűen fájdalmas hónapot — a fronton töltöttem. Itt megtanultam embertársaimat igazán szeretni s az emberi élet

**RHEUMA
KŐSZVÉNY
GYÓGYHELYE**

RÖSTYÉN

a világon páratlanul áll. Jó polgári pénz napl
50 cseh koronától feljebb. Felvilágosítással
szolgál

**Mg. Ph. L. SINGER, Timișoara II.
Str. P. Tegle No. 2**

Aki nem utazhat, az használjon PÖSTYÉN iszap-
házikurát. Eredeti pöstyeni iszappakolásokat
dr. Herfurth — dr. Fabritius s zsanatóriumában
kaphatók.

Brassói főlerakat: KRAFFT és HERBERT drogéria.
Pi. Qa. iszapkocka használatra kész gamma-
kompress minden gyógyszerárban és drogeriá-
ban kapható.

tet mindennél öbbre becsülni. Három har-
téri kitüntetésem volt, mikor 1917 júliusban
vármegyéim főispánjává neveztetett ki Ugron
Gábor, régi jó barátom. Egy évig álltam a me-
gye élén. Wekerle 1918. augusztusában el-
ejtett. Nem voltam neki elég konzervatív.
Mikor 1918. novemberében minden felfor-
dult, a vármegye összes pártjainak és min-
den irányadó tényezőjének kérésére elvál-
laltam a megyei nemzeti tanács elnökségét
azzal az egyetlen céllal, hogy a súlyosabb ki-
lengéseket, s főként a vérontásokat megaka-
dályozzam. Ez sikerült. Erőszakoskodások
nálunk is voltak, de vér csak egy éjszaka
folyt, mikor a virrasztástól kimerülten az
intézkedési jogkört másnak adtam át. 1918
december 8-án a román katonaság átvette
az imperiumot s ezzel közfunkción meg-
szűnt. Amit azóta kisebbségi fronton tettem és dol-
goztam, az már aktuális politika. A román
imperium alatt a következő önálló munkáim
jelentek meg: Erdélyi Problémák (1923).
L'Eglise Catholique en Transylvanie (1923).
Románia hitelszervezetei s az erdélyi ma-
gyar pénintézetek (1924). A lej árfolyama s
a pénzügyi válság (1924). (román nyelven is).
Bethlen Miklós kancellár (1925). Az erdélyi
románok uniója (1925). Az erdélyi katolij-
kus státus, mint államjogi megoldás (1925).
Az erdélyi szászok és a katolicizmus (1925).
Az imperiumváltozás óta két irányban
dolgoztam: A régi erdélyi berendezkedések-
ből akarok önbizalmat önteni a csüggedőbe
s az új erdélyi közéletnek szeretném gazda-
sági és erkölcsi alapjait megmutatni.

Dr. László Dezső

csikszerepai ügyvéd, csiki képviselő: szület-
ett 1883-ban, Csikgyimes községben, tanul-
mányait a székelyudvarhelyi gimnáziumban
kezdte és a csiksomlyói gimnáziumban vé-
gezte. Kolozsváron hallgatta az egyetemet és
1910 évben tett ügyvédi vizsgát Marosvásárhe-
lyen. Ügyvédi gyakorlatot folytat Gyergyó-
szentmiklóson. A világháborúban részt vett
és a gorncei áttörésnél orosz fogságba
esett s 2 és fél évi fogság után a forrad-
lom kezdetén jött haza, s Gyergyó vidékén
a rend helyreállításán fáradozott, mint pol-
gárőrség parancsnok és kormánybiztosi meg-
bízásból mint helyettesített főszolgabíró.

A politikai élet iránt mindig élénk tevé-
kenységet tanúsított, s az imperiumváltozás
után úgy a megyei életben, mint az erdélyi
magyarság szoros összekapcsolásában élén-
ken résztvevő, s mindenkor a Magyar Párt
által feleltetett irányelvek szerint dolgo-
zott. Ugyancsak állandóan foglalkozott Gyer-
gyó vidék gazdasági kérdéseivel és mint stá-
tusgyűlési tag, az egyházi és iskolai kérdé-
sekkel.

A Csikvármegye Magánjavai ügyének tel-
jes ismerője, mivel a jávak elvétele alkalmá-
val s illetve azt megelőzőleg éveken keresztül
a Magánjavak igazgatóságának tagja volt.

Tudja-e Ön már,
hogy mi az a

Concurența?

Brassó város és vidék
legelőkelőbb közönségének

uriszabósága

Tehén-piac 4, a fürdővel szemben

SZÖVETRAKTÁR.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közértesülések a kiadóhivatalhoz köldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetési irodára vagy bizományosunk
utján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla
A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Buka-
restben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30
garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában
2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Francia-
országban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Hétfő, június 14.

Kat.: Vazul püspök. — Prot.: Vazul. —
Görög: Metó. — Izr.: 5686. — Thamusz. 2.
— A nap: 4.32—20.01

Kedd, június 15.

Kat.: Vítus. — Prot.: Vid. — Görög:
Amos próféta. — Izr.: 5686. — Thamusz
3. — A nap: 4.31—20.01. — Hold: El-
sőnegyed 18 óra 18.54 órákor. — Időjárás: Változó, és
ámenetileg inkább száraz idő, később hőemelkedéssel.

Mozik műsora:

Szombat Modern: A főhadnagy ur a feleségem.
Apolló: A párisi iónó.

— Negyedik közjegyzőt neveztek ki Bras-
sóba. A Monitorul Oficial ma ideérkezett
száma igazságügyminiszteri rendeletet közöl,
amely Brassó város számára negyedik közjegy-
zőséget állít fel. Az újonnan szervezett köz-
jegyzői székbe Boeriu Nicolae dr. sárkányi
ügyvédet nevezték ki.

— A Magyar Párt vette kezébe a premon-
trelek nagyváradi gimnáziumának ügyét.
Nagyváradi tudósítónk jelenti: Tudvalevő,
hogy a premontrei-rend főgimnáziumát an-
nak idején betiltották. A rend folyó évi má-
jus végén feliratot intézett a közoktatásügyi
miniszterhez, kérve a betiltó rendelet vissza-
vonását és a nyilvánossági jogot. Mijután a
beadványra válasz még nem jött, most a Ma-
gyar Párt vette kezébe az ügy elintézését.

— **Cét kitüntetett tanító ünneplése.**
A kászonalsziki róm. kath. tanítótésület a
napokban tartotta meg alakuló ütését Csik-
szentmártonban. Orbán Ferenc kozmási espe-
resplebánus egyházmegyei tanfelügyelő el-
nöklete alatt. Megnyitójá után felolvasták
Majláth püspök rendeletét, és a jóváhagyott
alapszabályokat, melyeknek létrehozásáért a
püspöknek köszönetet szavaztak. A tisztikar
választás után ekként alakult meg: elnök
Kömény Gyula, alelnök Szabó Elek, fő-
jegyző Miklósi Gergely, aljegyző Péter Ist-
ván, pénztáros György Elek, könyvtáros Ke-
lemen Béla. Kömény Gyula, az új elnök tar-
talmas beszédben hívja fel küzdelemre kar-
társait. A közben megjelent Incze Domokos
csikszentgyörgyi plebánus, kerületi esperes
ezután a jelen voltak nagy örömeire bejele-
tette, hogy Baka János, Csikszentmárton
és Csekefalva egyesült községek 49 éven át
szolgált nyugalmazott kántortanítója és To-
dor István csatószezi róm. kath. kántortani-
tó ki ma 49-ik évét szolgálja, ugyanezen he-
lyen megszakítás nélkül diszoklevél kíséreté-
ben megkapták a pápai Bene Merente arany-
érmeket. Incze Domokos a közönség lelkes
éljenzése közt lendületes meleg beszéd ki-
sérétében adta át az ünnepeleknek kitünteté-
seiket. Kivüle Orbán Ferenc egyházmegyei
tanfelügyelő és Kömény Gyula elnök is üd-
vözölte Baka Jánost és Todor Istvánt az
utóbbi mint a régi járáskör alapítóit s ennek
hosszu időközön át elnökeit. Meghatottsággal
fogadták a jelen voltak az ünnepelek köszö-
nö szavait melyek nyomában felzengtek a pá-
pai himnusz hatalmas dallamai amivel a
szép ünnepély véget ért.

— **Debrecenben megakadályozták Bi-
csérdy előadását.** Debrecenből táviratoz-
zák, hogy Bicsérdy Béla debreceni elő-
adására nagyban készülték az ottani

hentesek és mészárosok, s az előadást
esetleg tettegességgel is meg akarták
akadályozni. A mészárosok és a hentesek
fel is vonultak az előadásra és ennél fogva
a tettegességre sem került a sor, mert a
rendőrség zavargásoktól tartva, betil-
totta az előadást.

— **Halálos fürdés a Visóban.** Mára-
marosszigeti tudósítónk jelenti: Felsővi-
són Pollák Pepi huszonhatéves asszony
és Manischek Lenke, 19 éves leány für-
dőztek a Visó folyóban. Az asszony gör-
csöt kapott s belekapaszkodott a leány-
ba, de mindketten alámerültek. Erre a
parton tartózkodó Csoszpán Péter mun-
kiás, három gyermek atyja, utánuk ug-
rott, de szintén a hullámokba vészett.
Sorsuk iránt általános a részvétel.

— **A lovagiaság áldozata lett egy
tisztiszolga.** Kolozsvári tudósítónk je-
lenti: Tegnap Aradról Kolozsvárra ér-
kezett egy kapitánnyal Budai János tiszti-
szolga. Ismeretséget szerzett s az éjjel
két cselédeányfélével sétálgatott. Rend-
őri őrzőjárt jött, mely igazolásra szólította
fel a leányokat, majd be akarták kísérni
őket. A lovagias tisztiszolga azonban vé-
delmükre kelt. Dulakodás támadt, mely-
nek során őt is igazoltatták. Majd újabb
őrzőjárt jött, mely jegyzőkönyvet vett
fel az esetről. Budai ezután hazament és
kapitányának szolgálatai fegyverével
agyonlőtte magát. Azonnal meghalt.

— **Az alsócsernátoni Domokos-család
szenzációs pöre felmentéssel végződött.** Sep-
siszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Az alsó-
csernátoni tekintélyes Domokos-család csa-
ládi tekintélyét igyekezett azzal a cseleke-
déssel megvédelmezni, hogy Domokos Dé-
nesné leánytestvérét a kézdivásárhelyi men-
házban helyete el. Erre óriási hírlapi vita
fejlődött ki, természetesen igyekeztek egye-
sek a Domokos-család becsületébe is bele-
gázolni. A menházban lévő Domokos-lány
szabadságvesztés címen pert indított a sep-
siszentgyörgyi törvényszéken Domokos Dé-
nesné ellen. A szenzációs pört tegnap tár-
gyalta a második szekció büntető tanácsa.
Rengeteg tanu volt felvonultatva, amelynek
rendjén megállapította a bíróság, hogy Do-
mokos Dénesné kizárólag a család hírne-
vét óvta meg azzal a ténykedéssel, hogy
testvérét menházban elhelyezte, felmentette
a vád alól. Az ügyész a hozott ítéletbe be-
lenyugodott.

— **Szántó György: Bábortornya** című ma-
gyar történelmi regénye néhány nap mulva,
izléses kiállításban. Íjnom, simított papi-
ron megjelenik. 304 oldal. 150 lej. Kiadja
a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **A sepsiszentgyörgyi adóprés.** Sepsis-
zentgyörgyi tudósítónk jelenti: A Brassói
Lapok tegnapi számában foglalkozott azzal
a lehetetlen helyzettel, amit a sepsiszen-
työrgyi pénzügyigazgatóság kebelében mű-
ködő adókievítő bizottság idézett elő. Ar-
ról is számot adtunk, hogy a kereskedők és
iparosok kirótt adóját hivatalból megfel-
lebbezték. A kereskedők egyesülete a pénzü-
gyigazgatóhoz küldöttséget menesztett, élén
dr. Barabás Andor elnökkel, aki előterjesz-
tette azt a kérelmet, hogy a pénzügyigaz-
gató legyen tekintettel a mai abnormis
helyzetre és hagyja lélekzen a sepsiszen-
työrgyi kereskedelmet. A pénzügyigazgató
megígérte, hogy a felelőzés rendjén a le-
hető legmegtérősebb módon fognak el-
járni és felhívta a kereskedők figyelmét
arra, hogy a tárgyalásra mindenki vigye
magával bizonyító iratait és könyveit. Itt
említjük meg azt is, hogy a hivatalból va-
ló felelőzést Tosa vezérinspektor intézte,
aki a helyi viszonyokról teljesen ismeret-
len és kizárólag neki köszönhető a keres-
kedők és iparosok jogos felháborodása. A
kereskedők egyesülete e tárgyban külön-
ben tegnap este gyűlést tartott, melynek
rendjén egy türelmetlen kereskedő a Bras-
sói Lapok sepsiszentgyörgyi tudósítóját tá-
madta pusztán azért, mert e lap hasábjain
szólt tette azt a ferde helyzetet, ami az
adóügy körül előállt. Nem akarunk er-
ről most vitatkozni, hogy mi a becsületes

Egészséges
gyermek

a brassói Foith cég elpusztít-
hatatlan ruhácskát és sapkát
viselik. A kicsinyek elragadóan
festenek és jól érzik magukat
benne.

sajtó hivatása, mindössze annyit jegyzet-
meg, hogy a Brassói Lapokban közölt
döntés valódiságát ép a lefolyt gyűlés
szólta, mivel azt a gyűlést a súlyos adó-
hek elleni akció megbeszélésére hívta
ssze a kereskedők egyesületének elnö-
ke.

— **A Brassói Magyar Dalárda** vegyes
ra ma, szombaton este próbát tart. Fél-
től a női, félkilenc-től a férfiak le-
jes száma megjelenését kéri a karmester.

— **A Székely Mikó Kollégium** hang-
senye és sportünnepe. Sepsiszentgy-
gyi tudósítónk jelenti: A sepsiszentgy-
református Székely Mikó Kollégium fő-
náziuma és polgári leányközépiskolája
helybeli szimfonikus zenekar közreműkö-
sével június 13-án délután négy órakor,
Ujjvárosy-kertben ünnepélyes sport- és
na-ünnepélyt rendez, mely alkalmával
badgyakorlatok, versenygyakorlatok, sta-
tafutás, síkfutás, magasugrás, korlátverseny,
távolugrás és footballverseny lesz. Este
kilenc órai kezdettel a Kollégium torná-
csarnokában hangverseny lesz, előkelő
sorral. Belépti díj sem a hangversenyre,
sem a sportünnepekre nincsen.

— **Palásthy Géza** megmérgezte ma-
Budapestről táviratozzák, hogy Palásthy
za színész megmérgezte magát, mert
kapott szerződést.

— **Az ellenzék győzött a kolozs-
gyei megyei választásokon.** Kolozs-
tudósítónk jelenti: Tegnap zajlott le
megismételt megyei választás. A pref-
tura erről hivatalos jelentést még nem
adott ki. Bálint törvényszéki elnök, az
az egész választást vezette, kijelentette,
hogy a végleges eredmények még nem
futottak be, mert három kerületből hi-
zik a jelentés. A déli órákig 7500 ellen-
és 4500 kormánypárti szavazatot számlá-
tak össze. Az ellenzék tehát három-
szavazattal vezet. Az ellenzék győze-
m ezután biztosra vehető.

— **Öt ember fuladt be a Visóba.** S
márról jelenti: Felsővisón a Visó
vív folyó hídján keresztül egyszerre
öt ember akart áthaladni, de a híd le-
kadt, s mind az ötön vízbefutott. E-
díg három embert holtan fogtak ki a
sóból.

Most jelent meg!

Könyvujdonság!

Most jelent meg!

BETTAUER: A VÉRZŐ SZERELMES

* Ára
240 lej

»MODERN«

MOZGÓ

Szombat, vasárnap, hétfő, kedd:

Utolérhetetlen világláger.
Csupa derű és napfény a

„A főhadnagy ura feleségem”

című nagy DORIAN film.

A békevilág kedves és snájdig katona figurái kelnek életre ebben a filmremekben. Kifogyhatatlan a kacagás két órán keresztül, amíg ez a kitűnő film pereg. Harry Liedtke, Mary Kid, Lillian Hervay, Kerman, Paul Morgan egy-egy gipszfigurája és élő megtestesítője a régi jó világnak, a szétaradó bajoknak és humornak.

Vasárnap délelőtt nagy
gyermek előadás.

»APOLLO«

MOZGÓ

Szombat:

„A párisi jósnő”

Nagy társadalmi dráma.
Barbara la Marr és Ramon
Novarro legnagyobb filmje.

Vasárnap, hétfő, kedd:
Szenzációs kalandor ujdonság.
Anagy ismeretlen nő

12 felvonásban. A főszerepben:
Ellen Richter, Huszár Pufi,
Bob Dody.

Vasárnap délelőtt nagy
gyermek előadás.

A közeli napok szenzációja bu-
dapesti Folies Caprices vendég-
játéka.

Rott Sándor

és
Türk Berta

felléptével.

— A református majális, mely vasárnap lesz a Honterusznál, vasárnap reggel háromnegyed nyolc órakor induló felvonulással kezdődik. A felvonulásban a református iskolák növendékei, a más iskolába járó református tanulók, iparostanulók s az egyház egyesületének tagjai és hívei vesznek részt. A Honterusz téren meleg konyha, jó italok és sok újszerű szórakozás várja a közönséget. A térre a tramvaj felőránként közlekedő külön vonatokat állítat be, az autóbuszó vállalatok pedig rendszeres autójáratot tartanak fenn.

— A róm. kath. nőegylet e hó 15-én délután 5 órakor tartja ez évi közgyűlését az elemi iskola rajztermében. Táragsorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztári jelentés. Ellenőrök jelentése. Unnepi beszéd. Indítványok. Kérjük az érdeklődők szíves megjelenését. Az elnökség.

— Egy diák halála a tót nyelv miatt. Rimaszombatról táviratozzák: Vály István, az ottani gimnázium nyolcadik osztályu tanulója, mivel a tót nyelvből megbukott, revolveréből Fulba igazgatóra kétszer rálőtt. A golyó az igazgató tenyerét rombolta szét, du lakodni kezdtek, mire a diák halántékán lőtte magát.

— Helvenkétezerrel csökkent a magyarországi szakszervezetek fizető tagjainak száma. Budapestről táviratozzák: A szakszervezeti tanács kimutatása szerint három év alatt hetvenkétezerrel csökkent a szakszervezetek fizető tagjainak száma. Az 1921. évben ötvennégy csoport szűnt meg.

— Könyvujdonság Szántó Györgynek a tatárjárás idejéből merített magyar történelmi regénye: a »Bábel tornya« néhány nap múlva megjelenik, rendkívül szép kiállításban, finom papíron. 304 oldal. 150 lej. Kiadja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Nagy sikere van az aradi fénykép művészeti kiállításnak. Aradról jelentik munkatársunk, hogy ott a napokban megnyílt a sok évtizedes, hagyományos multra visszanéző Fotoklub kulturpalotai kiállítása, amelyre az ország számos városának fényképészei elküldötték művészi alkotásaikat. Aradmegye tiszteletdíját a zsűri ifj. Guld Emilnek (Arad) ítélte oda »Akt tanulmány« című képéért. A város tiszteletdíját dr. Róna Jenő aradi orvos kapta meg a »Virágárusnő« című képével. Az aradi Fotoklub díját Forgács Sándor (Kolozsvár) »Kulturpalota részlete« című képe kapta. Művészi plakettet Hausman Ede (Nagyvárad), Fanta István (Kolozsvár), továbbá Schäffer Géza, Kovács István, Erdős Gizi és dr. Boros Ernő (Arad), dícsérő oklevelet Vádkár László és Szász István (Gyergyószentmiklós) és Pécsi Vidor (Nagyvárad) nyertek. A kiállítás gyönyörű, fáradságos rendezéséért Matusik Márton tárnok feltétlen elismerés illeti.

— A vámtarifa legkomplikáltabb része, a textilárak minősítésével és vámdíjosztályozásával foglalkozó rész, nem kis fejtörést és kellemetlen félreértéseket okozott már a szakembereknek is. Minden textilárkereskedő, importőr, szálító cég, vagy lisztviselő és általában mindenki, akit ez a kérdés érdekel, tehát csak örömmel üdvözölheti az első Romániában megjelenő szakkönyvet, mely ebben a tekintetben kimerítő utasításokat ad. A könyv most van sajtó alatt és kb. 3 hét múlva lát napvilágot, több mint 180 oldal terjedelemben. Címe: Szövet és textilárak lagaritmus táblázata, szerzője pedig dr. Apostol brassói vámtiszt, ki kitűnő szakmunkájában gondosan összeállított táblázatokat alapján, precíz és kimerítő utasításokat ad. A kitűnő kézragyűjtő mű beszerzését mindenkinek melegen ajánlhatjuk.

— Tízéves találkozó. Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: A székelyudvarhelyi volt m. kir. polgári leányiskolának 1916-ban végzett növendékei fényes ünnepség keretében öhajítják megünnepelni az iskolától történt megválásuknak tízéves évfordulóját a székelyudvarhelyi r. kath. főgimnázium dísztermében. Péter és Pál napján, amely ünnepségnek értékes programját egy helyi bizottság már össze is állította s amely ünnepségre az 1918-ig végzett tanítványokat szívesen

látja a rendezőség. Levélbeli megkeresésekkel elintézt és az érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Jakó Albert tanárné, Pluhár Piroska, Székelyudvarhely.

(*) Köszönetnyilvánítás. B. e. Benedek Gáborné szomorú elhunyt alkalmával koszoru megváltás címen Székely Pál 300 lejt adományozott szegény iskolásgyermekek felszerelésére. A nemes és példatadó tettért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a brassói ref. egyház elöljárósága.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Aranyvirág. Lengyel Irén felléptével. A bérlet.

Vasárnap délután: Nagymama.

Vasárnap este: Szerencsetánc. B-bérlet.

Hétfő: Magdolna. A-bérlet.

Kedd: Alexandra Karácsonyi Ily fellépésével. B-bérlet.

Szerda: Alexandra Karácsonyi Ily felléptével. A-bérlet.

Csütörtök: Éva. Karácsonyi Ily felléptével. B-bérlet.

Péntek: Marica. Ujdonság. B-bérlet.

A színházi iroda hírei:

Aranyvirág — Lengyel Irénnel. Az a meleg szeretet, a mivel a brassói közönség körülveszi azt az izig-vérgig primadonnát magyarázza meg azt a nem mindennapi érdeklődést amely az »Aranyvirág« mai előadása iránt mutatkozik. Ebben a szerepében Lengyel Irén brillírozni fog, de méltó részesei lesznek a sikernek Gálfi Nusi, Ross Jenő, Felhő, Csóka, Szabó Gyula és Ujvári Lajos is.

Szerencsetánc. Stolz Róbert rendkívül mulatságos és komikus helyzetekben bővelkedő operettjét mutatja be vasárnap este a magyar színház. A hangulatos muzsikán kívül olyan mulatságos jelenetekkel van telítve, ez a darab, hogy a közönség elejétől végig harsogó kacagással kíséri a kitűnő szereplők játékát. Hálás szerepekhez jutottak, Halmos Mici, Gálfi Nusi, Gaál Piri, Szalay Teréz, Felhő Ervin, Csóka József, Horváth Viktor, Örvössy Géza.

Nagymama — vasárnap délután. Csiki Gergely örökbecsű vígjátékát tűzte ki a színház ifjúsági és népelőadásul, olcsó helyárakkal, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel. A főszerepeket Lázár Hilda, Gaál Piri, Szalay Teréz, Kovács Margit, Csóka József, Hevesi Miklós, Örvössy Géza, Földes István és Révész Lajos játsszák.

Magdolna — R. Farkas Idával. Rákosi Jenő rég nem látott parasztragédiáját eleveníti fel hétfőn este a magyar színház. R. Farkas Ida egyik legjobb szerepét fogja interpretálni ezen az estén, amikor megrázó erővel fogja tolmácsolni a paraszteányból félvilági hölgygé vedlett nő tragédiáját. A jobb nál-jobb szerepeket, R. Farkas Ida, Gaál Piri, Lázár Hilda, Szalay Teréz, Kovács Margit, Ross Jenő, Csóka József, Örvössy Géza, Révész Lajos fogják játszani.

Unnepi előadásai lesznek kedden, szerdán és csütörtökön este a magyar színháznak. Ezen a három estén vendégszerepel a kolozsvári magyar színház dédelgetett kedvence: Karácsonyi Ili. Az első két este Martos Ferenc és Szirmay Albert óriási sikertű operettjének premierjén lép fel a harmadik este Lehár Ferenc örökzöld zenéjű operettjében »Éva«-ban fogja a címszerepet eljátszani. Karácsonyi Ily nem kell bemuatni a brassói közönségnek, már tavalyi vendégfellépései alkalmával is annyira hozzáférközt a brassói közönség szívéhez, hogy minden fellépését ünneppé avatta.

2204

Technikailag
modernül berendezett

fehérnemű- tisztítóintézetünk

teljes kihasználása miatt
gallérok, kézelők és férflingek
legtükrétebb tisztítását
vállaljuk.

Átvétel csak Buzasor 4.
Wlaa & Wlaa cég, Brassó.

— Betöréses lopás Kézdiváron. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Tegnapelőtt éjszaka ismeretlen tettesek, miután a kézdikvári fogvasztási szövetkezet üzlethelyiségének egyik ablakát betörték, behatoltak az üzlethelyiségbe s onnan nagyobb mennyiségű árut loptak el. Az ügy kinyomozásáért a sepsiszentgyörgyi ügyészség a kézdikszentléki csandorőrsöt bízta meg.

— Agyonütötte a lezuhanó fa. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Tegnap délután négy órakor Alexandru Dinu Stroiu negyvenéves brassói illetőségű famunkást, midőn a kommandói fatelep erdejében fákat döntött le, egy lezuhanó fa maga alá temette és megölte. A kiszállított vizsgálati bizottság egy orvosszakértővel egyetemben azt konstata, hogy a halálos szerencsétlenség elővigyázatlanságból származott.

(*) Orvosi hír. Dr. Dobrescu Alex. fogorvos rendel június 15-től kezdve naponta 11-12 és 2-5-ig.

KÖZGAZDASÁG

A devizakivitel váltóláttaozási rendelete újabb nehézséget támaszt a kereskedelemben

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Hirt adottunk arról, hogy a Nemzeti Bank felújított egy olyan rendelkezést, melyet a gyakorlatban eddig nem valósítottak meg. E rendelkezésében kötelezte az importálókat, hogy a devizahivatalnál láttamoztassák azt az elfogadványt, melyet a gyárosnak küldenek a szállított áruk értéke ellenében, mert ellenkező esetben ez az elfogadvány nem lesz érvényes.

Bizony ez a rendelkezés elég bürokratikus intézkedés, amely nem igényel egyebet, minthogy a kereskedelmi törvény rendelkezéseit hatályon kívül helyezze egy érvényes elfogadvány, kelleit illetőleg. Ezenkívül azonban rá kell mutatnunk azokra a teljesen hasztalan nehézségekre is, melyeket ez a rendelkezés teremt s amely az ország nehezen és csak részben helyreállított külföldi hitelének megromlására vezet.

A rendelkezéssel szinte lehetetlen dolgot kívánnak. Mert hiszen ha a számla kifizetése a fuvarelservény ellenében történik, hogyan fizeti ki az importáló kereskedő a fuvarelservényhez csatolt intézkedést, mely még nem került ki a behajtó bank kezeli közül? Ezen a váltón nincs rajta a devizahivatal láttamozása, mert hiszen a bank nem azért kapja ezt a váltót, hogy várjon, míg a kurzusok változnak s hogy elvesztesse a hosszú időt, ami a láttamozás megszerzéséhez szükséges.

S mi történik akkor, ha a fuvarelservényt csak elfogadvány ellenében adják ki? Az importáló jelentkezik a banknál, aláírja az okmányokhoz csatolt váltót s átveszi a fuvarelservényt. Hogyan jut el az az elfogadvány a deviza ellenőrző hivatalhoz?

Eddig elég szigorú ellenőrzést gyakor-

oltak valamennyi devizaigénylési eset felett azzal, hogy be kellett mutatni a számlát, mely a vámhivatalon keresztül ment, sőt magát a vámnnyilatkozatot is a behozatal bizonyítására. Azt hisszük, hogy ez utóbbinak benyújtása eléggé felesleges, mert hiszen a számlán rajta van annak a vámhivatalnak a bélyegzője, amely határponton bejött az országba, az az áru, amelynek kifizetése a kért devizák útján kellene, hogy megtörténjék.

Azt vajon fel lehet tételni, hogy váltót bocsátanak ki, hogy ezen az úton szerezzenek spekulációs célokat szolgáló devizákat? Ez lehetetlenség, mert hiszen ezeknek az elfogadványoknak a kifizetése végett a devizahivatal számlát kér behozatali vámnnyilatkozattal együtt. Az előzetes láttamozásnak nincs más eredménye, minthogy még jobban megnehezíti a kereskedő helyzetét s amely amúgy is eléggé súlyos olyan okok miatt, melyekről ő nem tehet, de amelyeknek közelgő nyelvi viselnie kell.

Ez a rendelkezés azonban azért sem helyes, mert a külföldet nem kedvelnénk el még jobban.

A nyílt tételek ellenében a külföld váltókat bocsát ki. E váltók kifizetése végett az adós, akit erről a bank értesít, benyújtja az adósság tényleges voltát a vámhivatal által láttamozott számla révén s megkapja a devizahivatal láttamozását a devizavásárlásért. Most azonban kéri a váltó láttamozását is. Miért szükséges ez?

Ahélyett, hogy egyszerűsíteni az eljárást, még megnehezítik azt. Az ilyen felesleges teher azonban meg kell szabadítani a kereskedelmet, mert a forgalmat csak egyszerű, gyors és könnyű formák között lehet intenzívebbé tenni.

ból következtethetünk, azt hisszük, hogy a pénzügyi kormányzat szerencsés kézzel, egyszerű módon fogja a kérdés megoldásának lehetőségét megtalálni.

Valószínűnek tartjuk, hogy a szeszfogyasztási adót egy progresszív adókulcs szerint fogja megállapítani és pedig:

- a) magasabb alapon az ipari szeszre,
- b) mérsékeltbben az autorizált, egészségügyi és pénzügyi ellenőrzés mellett dolgozó likörgyári iparnak,
- c) még kisebb alapon a gyümölcsipalinka részére.

Ezzel az adó likával a régi komplikált törvénytervezetnek csaknem valamennyi előnye elérhető volna:

1) Az ipari szesznek magasabb adótétele fokozatosan fogja annak fogyasztását csökkenteni, a bor és terméspalínák javára.

2) A drágább alkohol természetesen megfogja szüntetni az italmérési engedélyekért való tüfekedést.

3) Az erős alkohol magasabb adótétele a fogyasztást a kisebb adótételű, könnyebb, az egészségre ártalmatlan, egészségügyi és pénzügyi ellenőrzés mellett gyártott italok felé irányítja és a kedvezményes szesz hiányában versenyképtelenné teszi a titkos ital-készítőket.

4) A természetes italok, bor, borpárlat, szilvapálinka hamisítási lehetősége különösebb és komplikáltabb szabályzat nélkül megszűnik, ha az ipari szesz foka a magasabb szeszadó által drágább lesz, mint a bor vagy természetes palínák alkoholfoka, mert akkor a hamisítás megszűnik, jövedelmező üzlet lenni.

Ez tehát nemcsak a szesz, de a bortermelők és a tisztességes borkereskedelem által régóta óhajtott borkérdés megoldásának a Kolumbusz tojása és ha a jó gondolatot olyan törvény valósítja meg, amely a gyakorlati szempontokat figyelembe veszi.

Jó szakember tollából való ez a cikk és szívesen elhiszem, hogy tetszeni fog az érdekeltek kiterjedt körének. A magam szál. szerűtlen szempontja azonban a szeszfogyasztás korlátozása terén egészen más, mint a minőt a lapok közgazdasági rovatának hasábjain annyi elméleti tárgyalnak az igen tisztelt szakírók.

En bebarangoltam, keresztül-kasul jártam Csikországot és közvetlen közelből kaptam kóstolót a palinka rettenetes romboló

hatásából. Az én drága székely, testvéreim egyik-másik faluban, hol az alkoholizmus szenvedélye fékezetlenül tombol: teljesen degeneráltak, elkorcsosodtak, míg ott, ahol a pap, a tanító céltudatos munkát végez, egész séges, munkaeső a nép. Egymás mellett fekvő falvak lakóit ebből a szempontból, ha csoportosítják, az egyiknek emberei magasak, vállasak, a másikéi véznák, törpék és bambák. Mintha egy borospoharat odaállítanánk a hatalmas vizeskancsó mellé.

Megértettem tehát, hogy aki ennek a népnél továbbra is szeszest italt ad, az annak megölője; aki pedig rászoktatja a szeszfogyasztás kerülésére: az a megmentője. Mert a néptől nem lehet annyi önfegyelmet várni, hogy megelégedjék 1-2 pohár sörrel, borral, vagy egy kupica palínkával; ha ideje, alkalma odacsábítja a korcsmába, ha a hangos, szájas társalgás is kedvessé teszi számára a tartózkodást: bizony addig iszik, amíg a feje-gyomra-zsebe állja a szörnyű ostromot. Bocsánatot kell tehát kérnem minden szakembertől, sőt minden jogász kollégámtól. En tiszteltette fűtűzők a gyakorlatias szempontokra és a szerzett jogokra egyaránt. Nem képes vérszébe fogni a bolond jó szívem, amérthogy az alkohol-terjesztő mester-ség vitéz gárdája holnap kenyér nélkül marad. En is kirepültem jóasztalom mellől, pedig se bünt el nem követtem, se rosszul nem adminisztráltam és egy csomó bíró-tanárhivatalnok testvéremet se a közérdek tette földönfutóvá.

A korcsmák lezárása azonban egészen fontos, halaszthatatlanul fontos közérdek. Ennek szolgáltatában könyörtelenül kereszttől gázolnék szerzett jogokon, egzisztenciákon, hatalmas érdekeltségeken pergetőzének poklám, sőt holttesteken is és azt a finánc politikust fogom szívem egész hálájával és tiszteletével megajándékozni, aki a néprontó szesz-fogyasztásból eredő erkölcsi-és állami jó-vedelmet megfelelő államférfiúi rátermettséggel és leleményességgel egyéb forrással képes pótolni. Ez a magam szakszerűtlen, de érzem, hogy egyedül olyan álláspontja, amely a népet szereti és nem a pénzéhes zsebet.

A MAI PÉNZPIAC

Szombat, június 12

A világpiacon a francia frank tovább zuhan, s a csehkrona alá süllyedt, a többi valutánál nincs lényeges változás.

A belföldi piacon: Teljes ültetlenség. Délben: egy svájci frank 45.90 lej, egy dollár 237 lej, egy olasz lira 8.60 lej, egy német марка 56.50 lej, egy dinár 4.20 lej, egy angol font 115 lej, egy francia frank 6.96 lej, egy csehkrona 7.03 lej, egy osztrák shilling 33.50 lej, egy lejért 296 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német марка 122.45 (+5), egy dollár 5.16 és fél, egy angol font 25.13 és egynegyed (-egynyolcad), száz francia frank 15.20 (+20), száz olasz lira 18.70 (+10), száz cseh korona 15.29 és fél, száz dinár 9.12 és fél (+1), száz leva 3.75, száz lej 2.20, tízezer magyar korona 0.7235 (+5), tízezer osztrák korona 0.7290 (-5).

Budapesti értéktőzsde. A pénteki tőzsdé lanyhuló. Zárati árfolyamok ezresekben: Magyar Hitel 239.5, Osztrák Hitel 119, Salgó 365, Rima 90.5, Déli vasut 80, Alföld vasut 337, Kohó 163, Atlantika 3, Ganz-Danubius 1045, Köszén 3075, Papirpar 19, Nacsi 1040, Szlavónia 42, Földhitelbank 148, Viktória malom 34, Kereskedelmi Hitelbank 12.5, Pesti Magyar Kereskedelmi 780, Beocsai 975, Urikányi 955, Láng 66, Lipták 22, Schlick 56, Brassói 330, Zabolai 20, Cukorpar 1145, Klotild 12.5, Hungária műtrágya 91, Olasz Bank 19.75, Angol-Magyar 27, Leszámlitól 55, Magyar-Cseh 9, Nova 254, Kronberger 1.2, Csáky 5, Izzó 690, Magnezit 630, Viktória butor 1, Ofa 490, Mafomsoky 3.5, Pesti Hazai 1415.

(-) Felemlték a lengyel vasuti tarit. Varsói jelentés szerint június 10-ikével a lengyel államvasutakon a személy és áru díj-szabást 5-20 százalékkal emelik. A legnagyobb emelés az áruforgalmat érinti.

(-) Csökkent a csődök száma Magyarországon. Budapesti jelentés szerint a csődök száma Magyarországon az év eleje óta fokozatosan csökkent. Így januárban a fokozatosan bevezetett eljárások száma 350

A szeszprobléma megoldása

Irta: Szegő Árpád

A szeszgyártásnak és árusításának szabályozása az előző kormányt és vele a közvéleményt, de főképp az érdekeltek nagy tömegét, úgyis mint gazdasági, úgyis mint szociális kérdés évek óta foglalkoztatta.

A kormány célkitűzése az egységesítés volt azzal a hangoztatott célzattal, hogy egy uttal az alkoholizmust kívánja letörni.

A szabályozás a következő problémákat kívánta megoldani:

1.) a szeszgyártás és szeszfogyasztás korlátozását az ipari szeszgyárak fokozatos megszüntetésével,

2.) megyei központi raktárak által az eladás irányítását,

3.) a szerzett jogok figyelembevétele nélkül az italmérések nagymérvű bevonását,

4.) egészségügyi szempontokból a magasabb foktartalmú italok forgatombahozatalának beszüntetését,

5.) a mesterséges italok, likörök gyártásának szabályozását egészségügyi és pénzügyi ellenőrzéssel,

6.) a természetes italok, u. m.: a bor, borpárlat, szilvapálinka stb. védelmét hamisítás ellen külföldi intézkedésekkel.

Mindannyi helyes és üdvös cél, de a törvényjavaslat figyelmen kívül hagyta az ezernyi existenciát, amelyet ezek a tervek érintenek.

A javaslat a zöld asztal légkörében gyakorlatiasság híjjával szűttelt; vexatorius kezelés, óriási költségeket igénylő és előreátmenetnek jelzett központosítás, nehézkes bürokratikus berendezkedés jellemezték, mely mellett a valódi cél elsikkadt volna. Emellett a javaslat pontozataiból sejthető volt, hogy a törvény a fiskus szempontjából se lett volna valami altruisztikus és gondoskodott volna arról, hogy az állam a szeszadóemelést és egyéb díjak alakjában megkapja, vagy még fokozza a vámon azt, amit a fogyasztás csökkentése folytán a révén veszít.

A törvényjavaslat tulradikális akart lenni, tulsok existenciát támadott meg, a gazdasági élet tulsok útját kívánta hirtelen elvágni, anélkül, hogy útjait nyitott volna meg.

Ugy tudjuk, hogy a jelen kormányt is élénken foglalkoztatja ennek a fontos kérdésnek a megoldása és ha ahhoz, amit hallottunk - hozzáfűzzük azt, amit a hallottak-

Figyelje meg

a cégem kirakataiban
kiállított fénytálló és
mosható művész-
tapetákat.

Julius Nedoma

Brassó, Kapu-u. 13. Tel. 5-73.

februárban 347-et, márciusban 343-at, áprilisban 279-et, és májusban 277-et tett ki.

(—) A kereskedések nyári zárórendelete az összes üzletekre vonatkozik. Bukaresti jelentés szerint a munkaügyi miniszter közli, hogy a június 4-én kiadott rendelettel megváltoztatott nyári záróra-rendeket nemcsak a kézmű és diszműárakra vonatkozik, hanem az összes kereskedelmi vállalatokra, melyek a vonatkozó rendelet első szakaszában vannak felsorolva.

SPORT

(x) Vasárnap mérkőzések. Szép vasárnapi programban lesz része a brassói közönségnek. A Brasovia pályán a CFR jóképességű csapata játszik bajnoki mérkőzést a Brasoviával 6 órai kezdettel, fél négy óra kor pedig az MTE kombinált mérő össze erejét a Brasovia kombinált csapatával. Az Olympia pályán izgalmasnak ígérkezik a Coltea és az Olympia csapatainak bajnoki mérkőzése, mely öt órakor kezdődik, míg azt megelőzőleg fél négy órakor az MTE l. b. játszik az Olympia l. b.-vel barátságos mérkőzést.

Nyíltér

Nyilatkozat.

A Czell Károly csoport cég aláírásával a lap 123-ik számának 9-ik oldalán megjelent és reám vonatkozó nyilatkozatra az igazság kedvéért kénytelen vagyok válaszolni.

Nem akartam az ügyet a hírlapi nyilvánosság elé vinni s ezért egyszerű értesítésben tudattam a brassói és sepsiszentgyörgyi sör elárúsítókkal, hogy a Czell Károly cég a sör árának felemelésére akart kényszeríteni s miután ezt nem tettem meg, tönkrevetéssel fenyegetőzik és Kézdivásárhelyen és vidékén a sör árát a beszerzési költségén alul szállította le.

Ezt a tényállást a Czell Károly cég nyilatkozatában elhallgatja, amiből következik, hogy nem is tagadja.

Az a tény tehát, hogy én 6 lejjel kínáltam a sört, csak méltó válasz volt nevezett cég magatartására.

Természetes dolog, hogy nekem sem érdekem áramat elpocsékolni, de minden tisztességtelen konkurrencia ellen legalább is hasonló legyverekkel küzdenem jogomban áll.

Ami a Czell Károly cégnek saját sörére vonatkozó dicséretét illeti, nem követem el. Üzleti elvem az, hogy a fogyasztó közönség dicsérje az árut, mert ha csak a gyáros dicséri a maga áruját, az a dicséret nagyon minimális.

Targui Saculesc, 1926. június 9.

Welnreiter János

sörgyáros.

*Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Érettségire

középiskolai magánvizsgákra osztályösszevonással is a leggyorsabban készít elő a

Zsoldos tanintézet

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Teljes anyagi felelősség.

MEZŐGAZDASÁG

Gabona, gumós és szálas takarmány-piac.

Belföld., per 100 kgr. fejben.

Brassó: Buza 1020—1060, rozs 600—670, sörárpa 600—610, takarmányárpa 500—510, zab 620—680, szemes tengeri 570—580, fehér bab 580—650, burgonya 170—180, széna 150—200, szalma laza 120—150.

Külföld.

Bécs, per 100 kgr., beleértve áruforg. adó, vám nélkül: Buza 45—45.50, rozs 26.75—27.50, sörárpa 30—34, takarmányárpa 25—26.50, zab 29—30.25.

Prága. Cseh kor., per 100 kgr. Buza 212—230, sörárpa 154—162, takarmányárpa 142—145, zab 145—149, lencse 450—560, szemes tengeri 101—102, fehér bab 130—170, széna 81—83, szalma laza 46—50.

Budapest magyar kor., per 1 kgr. Buza 4175—4325, rozs 2225—2275, takarmányárpa 2000—2500, zab 2675—2725, szemes tengeri 2100—2150.

Zágráb. Dinár per 100 kgr. Buza 290—308, rozs 170—180, sörárpa 160—165, takarmányárpa 135—140, zab 185—190, szemes tengeri 135—141, fehér bab 150—1160.

Belföldi állatvásárok.

Brassó. Lejben. Export ökör kilója 28—30, sertés kilója 44—46, igás ökör darabja 7000—10000, ló darabja 3000—10000, luxus ló darabja 14000—20000.

Külföldi állatvásárok.

Bécs: Központi marhavásár Szt. Marx. kgr-ként osztrák S. Hizott ökör 1.70, ökör 1.30, bika 1.25—1.40, tehén 1.18—1.40, vágó marha 0.80—1, bivaly 0.90, hizott sertés 1.70—2.10, hus sertés 1.70—2.10, borjú élő, bőrrel együtt 0.70—1.40.

Prága. Arak Kc. per kgr. Hizott ökör 4.40—7.50, ökör I. 7.75—8, bika 5.75—7, tején 4—7.25, üsző 7—8.25, sertés 11.10—12.35.

Zágráb. Arak dinár, per kgr. Ökör I. 9.50—10, ökör II. 8—8.50, tehén III. 6—7.50, üsző I. 8—9, üsző II. 5—7, sertés hizott 12.50—14, sertés sovány 10—12, süldő egy évi 10—10.50, nehéz ló drb. 8000—13000, igás ló darabja közepes 6000—12000, vágni való ló per kr. 1.50—200.

Piaci árak lejben, per kgr.

Brassó. Marhahus levesnek 32—34, marhahus pecsenyének 40—45, sertés combja 52—56, zsír szalonna 62, zsír 80, tojásnak darabja 2.50—2.80, csirke párja 70—120.

(—) Aradmegyében jótermés várható. Iar tós, meleg idő esetén. Aradmegye gazdasági köréi fokozódó bizimzomussal nézik a szakadatlan esőzések következtében beállt helyzetet. Bár az ideai vetéskilátásokat mindaddig kedvezőeknek ítélték meg, az újabb elmaradhatatlan napokként jelentkező vihar és esőzés folytán a sok helyen lefeküdt buzát rozsdá fenyegeti. Általánosságban a szentannai és pécskai bőséges gabonatermő vidéken — a későn ültetett tengeri kivételével — kielégítő, sőt jó termésre lehet számítani. A késői tengeri rendkívül vissza van maradva, mert a vetések után nem volt eső. Ezentúl tartós meleg és nap szükséges, főleg a gyümölcsök, a szálas takarmányfélék és a kapásnövények igénylik nagyon a napos időjárást. Az ideai szőlőtermés — a jelekből ítélve — a tavalyi mögött marad főleg mennyiségileg, mert ez évben legfeljebb a múltévi termés egyharmadára számíthatnak. A kedvezőtlen időjárás a forgalomban is jelentősen érezteti hatását, amennyiben a készletek folytonos csökkenése miatt a kínálat — főleg buzában — feltűnően gyenge. A buzaár a valutáris hullámszárnak megfelelően métermázsánként 1000—1060 lej között alakult. A liszt forgalom is változatlanul csöndes. Malmi jegyzések: Ogg (2050. og) 1950, 0—1850, 2—1700, 4—1400, 5—1250, 6—1160 7—880. A korpakereslet csökkent s az árak változatlanok. A helybeli korpát métermázsánként 520, a regátit 400—428 lejért jegyzik a feladóállomásról. Elénkebb érdeklődést mutat a piac az árpa iránt, amennyiben az állomás és a minőség szerint 580—1620 lejért jegyzik. A zab a helyi piacon 600, a vármegyében 580 lejért kelt el. Ami a tengerit illeti, a prompt áruban élénk a forgalom és állomás szerint 525—530 lejes nivón mozgott. Tökmag franco Kürtcs 830 földollár. Az ószéna vagonba rakva 180 lejbe kerül.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

A vén diák

Irta: Kosáryné Réz Lola

(9)

Gedeon megállt a jó barátja és kollégája fejénél s mint valami gyászbeszédet, kezdte a szót, kelő torokköszörülés után.

— Kedves barátom, tanácsos ur!

A Vakondok nagyot horkantott reá. Gedeon megigazította a nyakkendőjét, még jobban megköszörülte a torkát és hangosabban ismételte:

— Kedves barátom, tanácsos ur!

Schacht megmozdult, a másik oldalára fordult és aludt tovább. De a rektor nem vesztette el sem a türelmét, sem a méltóságát. Harmadszor is rákezdte, stentori hangon:

— Kedves barátom, tanácsos ur!

Es a tanácsos felébredt. Megrázkódott a fejéhez kapott, pislogott néhányat, aztán egészen magához térve köszöntötte a vendéget és az ablakhoz vezette, ahol a nagy, ócska íróasztal mellett, két karosszék állott.

Leültek.

Csakhamar kitűnt, milyen dologban jár a vendég.

— Kedves barátom, tanácsos ur. Az áldatlan viszálykodás bomlasztja meg az országokat, társadalmakat, mindent a világon. Ha egy pohár vízbe nátriumfémeket merítünk (az ezidőszerű rektor kémikus volt), akkor a víznek menthetetlenül vége. De megtörténhetik ez bármily két testtel, mely egymást bontja, mert...

— En olyan test vagyok, hogy az erdészeket megbontom, — dörmögött az öreg Vakondok. — En nem tagadom ezt. Ők pedig az a test, ami engem bont meg. Megbont, tönkretesz, mérgebbévisz. Minek mond ez a vén Sündisznó olyasmit...

— Kedves barátom, tanácsos ur, férfiak vagyunk. Mucius Scaevola eltűrte a tüzet...

— Ő maga dugta bele mérgeiben a karját!

— ... mi is túrjuk el az elkerülhetetlen kellemetlenségeket férfias önuralommal. A viszálykodás női vonás. E minden tekintetben inferioris nemnél számolni kell vele. De nálunk...

Ez tetszett az öreg Vakondoknak, akit erősen papucs alatt tartott a felesége. Kihuzta magát.

— Hiszen én sajnálom, na. De minek kezdte ő?

— Kedves barátom, tanácsos ur, méltóztass meggondolni, hogy elvi kérdést fejtettetek, szubjektív világnézetben alapuló elvi kérdést. Mi lehet ennek a következtetése? A természeti erők példája megadja rá a feleletet. Egyszerűen.

Az öreg Vakondok kissé felhuzta a szemöldökét. De az öreg Gedeon, felemelve csontos ujját, folytatta:

— Vaslogatja van a természeti törvényeknek és az ember lelkében élő törvényeknek is. Kedves barátom, tanácsos ur, bizonyára méltóztatás felismerni mindazokat a ténykörülményeket, melyek ilyen eseteknek szükségszerű velejárói s aszerint fogsz eljárni, miszerint ez áldatlan incidens szerencsés és békés befejezést nyerjen.

Schacht tanácsos végighallgatta a szónoklatot, megvakarta a fejét és végre, mint valami durcás gyermek, így szólt:

— Hát mit csináljak?

— Méltóztass elismerni, előttem, hogy az erdész és bányász egyforma és egyenrangú két teremtménye az Istennek.

Az öreg Vakondok nagyot fújt. Felült. Leült. Az arca kipirult és kidudorodott. Elővette a zsebkendőjét és megtörölte vele a homlokát.

A rektor várt, mint az előbb is, türelmét és méltóságát el nem veszítve felhuzott szemöldökkel, összefont karokkal.

— Elismerem, — szólt rekedt hangon a Vakondok, hosszú lelkútusa után, — hogy az erdész és bányász, amennyiben különben tisztességes és becsületes emberek, lehetnek Istennek egyenrangú teremtményei.

— Nagyon helyes, — bólintott a rektor.

— De, a kutyafáját, a bányász mégis százszor többet ér, amint a pályából kidugja a lábát! — kiáltotta az öreg Vakondok s megrázta a rektor vállait nagy felindultságában. — Mit csinál az erdész? Fát vág. Azt érti a favágó is. De jöjjön le a bányába, ahová komoly munka kell és igazi tudomány: ott aztán meg se mozdul!

(Folytatjuk.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

10,000.000

(tiz millió) dollár

hozománnyal férjhez menne egy
amerikai arhölgy, olyan disz-
tingvált uriemberhez, ki fel-
tudja mutatni, hogy
Lévay és Tsa
cégnél rendeli
ruháit
!!!!!!!
!!!

2252

Közelebbit Brassó, Cérna-utca 7 sz.

Nr. 8878 — 1926

Hirdetmény

Ezennel közhirrre tesszük, hogy f. é. aug.
hó 14-én, d. e. 9 órakor a városi gazdasági
hivatalban az állami számvevőségről szóló tör-
vény 72—83 cikkei értelmében több városi
üzlethelyiség bérbeadása céljából egy nyil-
vános árlejtés írásbeli, lepecsételt bélyeggel el-
látott ajánlatokkal fog tartatni.

A közelebbi feltételek, valamint az üzlet-
helyiségek kimutatása a hivatalos órák alatt a
a városi gazdasági hivatalban betekinthezők.

Az ajánlatok beadásával együtt az aján-
lott bérösszeg 10%-a is leteendő.

Az ajánlatok minden egyes üzlethelyi-
ségre külön nyújtandók be.

Végre megjegyeztetik, hogy az ajánlattevők
kötelesek az ajánlatoknak a városi előjáráság
által történt elfogadásáról szóló értesítést kö-
vető 24 óra alatt a letett bántépénzt az egy évi
bérenek megfelelő összegre kiegészíteni, amely
óvadékként a szerződés tartamára vissza fog
tartatni.

Brassó, 1926. június 8-án.

7538

A polgármesteri hivatal

Vendéglősök! Kávésok!
1000 papírszalvéta 60° — lej.
Galambos papírnagykereskedő, Temesvár.

Elsőrangú 7539
száraz bükküzifa
felaprítva és házhoz szállítva, esetleg újszámra, jutányos
árban kapható
HOSSZU-UTCA 221.
és megrendelhető Rosenberg órák és ékszerészénél, Kapu-u.
13. sz. és Papp Mihály varrógép-üzlet, Welsz Mihály-u. 33.

Nr. 9171/926.

Hirdetmény

Ezennel közhirrre tesszük, hogy a városi
tanácsház az önkéntes tűzoltóegyesület által
kiűrtített helyiségeinek bérbeadása céljából az
állami számvevőségről szóló törvény 72—83 cikkei
alapján f. é. augusztus hó 2-án d. e. 9 órakor
a városi gazdasági hivatalban egy újabb nyil-
vános árlejtés zárt, lepecsételt és bélyeggel
ellátott ajánlatokkal fog megtartatni.

A bérbeadás 6 évre szól és megjegyez-
tetik, hogy az összes a régi tanácsház archi-
teturájával összhangzásban álló átalakításokat
az érdekelték által saját költségeikre végre-
hajtandók és hogy a folyosó, hol a tűzoltó-
egyesület szerelvényei voltak elhelyezve, le-
rombolandó.

Elkészített vagy meg nem felelő ajánlatok
nem vétetnek tekintetbe.

A részletesebb feltételek a városi gazda-
sági hivatalban betekinthezők.

Brassó, 1926 június hó 8-án.

7516

A Polgármesteri hivatal

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdájában a Brassói Lapok nyomdájában a Brassói Lapok nyomdájában

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Állási keresőknek 25% engedmény.
Legkisebb hirdetés ára 40 lej.

Aróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, az
pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt
kérdőzárókérdésekre válaszolunk.

Hölgyek! Tündérüljek
kézimunka divatlap ismét
kapható. Kérjenek azon-
nal mutatvány számot
75— lej utánvétellel. Bö-
vebb felvilágosítást is
nyújt a Brassói Lapok
könyvosztálya.

**30 H. P.
Wohanka**

nyersolajmotor kitü-
nő karban, 100.000
lejt eladó. Üzem-
ben látható: Mary
Testvéreknel Irato-
son. Felvilágosítást:

**Friedrich
Testvéreknel
Timişoara.**

Használt fértiszabó
varrógépek megvételre
kerestetnek. Ajánlatokat
„Gép 7514” jelíggel e lap
kiadóhivatalához.

Mérlegképes könyvelő
magyar német levelező,
órás-könyvelést, levele-
zést vállalja. Cim 7503
szám alatt a kiadóhiva-
talan.

Vizakna gyógyfürdőn
szép villában pörmentes
nagy kerttel vis a vis a
fürdőkhöz, lehet szobákat
penzióval és anélkül is
kapni. Villa Edith Vizakna
7507

**Hármas számú
pénzszekrény,**

heremagrostá, gabo-
natrieur, vastartány,
használt ajtók és ab-
lakok olcsón eladók
az

Erdélyi Nyilvános
Raktár R. T.
Vasut-utca 45.

telepén, hol az üzleti
órák alatt megtekint-
hetők. 2227

**Guvrirozás
és
pliszirozás
divatlap szerint.**

Lópiac 5. 7540

Holtiszolgát (16—17
éves) állandó alkalmá-
zásba felvesszünk. Lino-
leum Steekl. 7506

Eladó egy husz lóerős
benzinmotor, 5 mtr. 75—5
m. 50 cm. transmissió,
kapcsolók, csapágyak, egy
21 típusú hengerek, egy
Schiel-féle daratizáló.
Mártin, Homoródszent-
márton, a jegyzőnél. 7505

Megbízható középkorú
intelligens nőt keres vi-
dékre házvezetőnőnek ur
család. Ajánlatok „Intel-
ligens 7485” jelíggel a
kiadóba keretnek.

Cimexol

holbiztosan kiírt minden

poloskát

családostól. Egy

űveg ára 25 lej.

Kapható minden gyógy-
szertárban és drogeriá-
ban. Főlerakat: KRAFFT
& HERBERTH, Brassó.

Eladó egy teljesen felsze-
relt, elszállítható új ma-
lom, mely a 12 pár 36 colos
franciakő, kőpad egy szita
dupla felvonóval és az
összes szíjzatarokkal. Ára
200.000 lej. Érdeklődni,
Zerbes Peter, Illyefalva.

Szakácsot keresünk
Magyarországra, nőtlen
vagy gyermektelen, ki jól
főz, gazdasági teendőket
is végez, augusztusi be-
lépésre havi 5000 lej fi-
zetés. Cim 7460 sz. alatt
a kiadóban.

Kitűnő

ó-bor

kicsinyben literenként
26 lejért

Gärtner Károly-
nál Brassó, Uj-utca 23.

Eladó Háromszék-
gyében egy teljesen be-
rendezett nagy vendéglő
1 holdas bevetett kerttel,
kitűnő menettel. Érdek-
lődni lehet. G. A. Gut-
tman Porond tér 15. 7439

Borszék fürdő anyári
szezonra gyakorlott für-
dőmestert keres szénsavas
meleg és Moor fürdőkhöz
segédszemélyzettel együtt.
Román és magyar nyelv
ismerete szükséges. Aján-
latokat Adminisztratja Bai-
lor Borszék. 7414

Eladó 300 q préselt
széna, kocsiba rakva
azonnal szállítható má-
zsája 170 lej. Szabó László-
lónál Cristur—Székelyke-
resztur. 7534

Tégymesteri állást
keresek, jó bizonyítvá-
nyokkal rendelkezem. Cim
Szani István Nagyszent-
miklós, Alex. Vlahuța 947.
7533

Eladó 900 mm-es gözcép
lógarnitúra és motoros-
garnitúra, 10-es és 6 os
stabil nyersolajmotor Ban-
dur testvéreknel Carei—
Nagykároly. 7532

Eladó gummikerekű
kocsi, szép nagy veranda
ablak színes üveggel és
faisztva farkaskutya-
kölyök. Hosszu-utca 105
7530

**Autó és
Traktor**

Radiátorokat (hűtőket)
szakszerűen csak a
2334

Viktoria

speciális hűtőüzem ké-
szít és javít. Brassó,
Katona kórház-utca 2.

Hölgyek figyelmébe:
június 15-ől fűtésre abo-
nomákat házhoz is el-
fogadok. La Fedora Hosz-
zu-utca 1. 7523

Gummirádió kocsi,
keveset használt, kifogás-
talan állapotban jutányo-
san eladó. Cim 7542 szám
alatt a kiadóban.

Austro-Daimler luxus-
autó. 35 HP teljesen ki-
fogástalan, üzemképes ál-
latban azonnal olcsón
eladó. A gép bármikor
megtekinthető a „Bársa-
via” garageban Brassó,
Vasut-utca 53 a. 7537

„Amália” jelíggel le-
vél van. Árpád. 7536

Eladó haz jömeneteli
éjjeli mulatóva, Zsilvöl-
gyében, teljes berende-
zéssel, joggal. Gyári helyi-
ségnek is megfelel. Cim
Francisca Neagu Stabili-
ment Lupény. 7535

Könnyű háziiparra ingyen
tanítom egy hónap alatt
lakásán az egész család-
jával együtt. Legkevesebb
kereset 1 hónap alatt
5—6000 lej. Ajánlatokat
„Háziipar” jelíggel Rudolf
Mosse hirdetője Arad
kérek. 1531

Házasság céljából meg-
ismerkedne magános fi-
nomlelkű urinő 50 év kö-
rűli teltetlen uriemberrel,
ki hozománnyra nem re-
lektál. Cim Karakter Arad
postrestant. 7529

Használjon Schwizo-
nt lábizzadás ellen. Kap-
ható Rheindt Lópiac 9.
Brassó. 7528

Keresek megvételre ki-
fogástalan, elsőrangú rö-
vid zongorát. Címeket
7526 szám alatt a kiadó
továbbít.

Auto traktor olcsón
eladó. Bodolai református
lelkészénél. 7524

Alkatrészek

Mc. Cormick, Deering, Massey-Harris aratógépek
Máv. cséplőkhöz, Ford-autókhöz és Fordson traktorokhoz

7462

Manilla

állandóan raktáron.

Bartha Árpád Géposztálya,
Sepsiszentgyörgy — Sft. Gheorghe.

CELE MAI INTREBUNITATE PRODUSE
DE PARFUMERIE
**EAU DE COLOGNE, PARFUM
PUDRA, CREMA SI SADUN**

**FLEUR
D'ELITE
LADY**